

ปัญหาและเฉลยข้อสอบ

นักธรรมชั้นโท - เอก

และธรรมศึกษาตรี - โท - เอก

พ.ศ. ๒๕๕๙

สำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

เลขที่ ๒๘๗ อาคารหอสมุดมหามกุฏราชวิทยาลัย หน้าวัดบวรนิเวศวิหาร
ถนนพระสุเมรุ แขวงบวรนิเวศ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๐๐
โทร. ๐-๒๖๒๙-๔๓๐๐, ๐-๒๖๒๙-๐๙๖๑, ๐-๒๖๒๙-๐๙๖๒
โทรสาร. ๐-๒๖๒๙-๐๙๖๓ Homepage : www.gongtham.net
Email : kristm76@gmail.com, pong_pz@hotmail.com

เรื่อง ปัญหาและเคลยข้อสอบ นักรรรมชั้นโท-เอก และธรรมศึกษาตรี-โท-เอก
พ.ศ. ๒๕๕๙

พิมพ์ครั้งแรก : วันที่ ๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

จำนวน : ๓,๐๐๐ เล่ม

จัดพิมพ์ : สำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

เลขที่ ๒๘๗ อาคารหอสมุดมхамกุฎราชวิทยาลัย

หน้าวัดบวรนิเวศวิหาร ถนนพระสุเมรุ แขวงบวรนิเวศ

เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๐๐

โทร. ๐-๒๖๒๙-๔๓๐๐, ๐-๒๖๒๙-๐๙๖๑, ๐-๒๖๒๙-๐๙๖๒

โทรสาร. ๐-๒๖๒๙-๐๙๖๓

ที่ปรึกษา

สมเด็จพระวันรัต

วัดบวรนิเวศวิหาร

พระพรหมมุนี

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

ตรวจต้นฉบับและพิสูจน์อักษร :

พระเทพเจติยาจารย์

วัดโสมนัสวิหาร

พระสุธีรัตนภรณ์

วัดสุทัศน์เทพวราราม

พระราชสารสุธี

วัดตรีทศเทพ

พระมงคลเมธาวัฒน์

วัดนรนาถสุนทริการาม

พิมพ์ / รูปเล่ม:

พระราชมงคลเมธี

วัดสัมพันธวงศ์

พระครูพิพิธวรกิจจาทร

วัดระฆังโฆสิตาราม

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

๓๑๔-๓๑๖ ปากซอยบ้านบาตร ถ.บำรุงเมือง เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

นายอินทพร จันทร์เอี่ยม โทร. ๐-๒๒๒๓-๓๓๕๑, ๐-๒๒๒๓-๕๕๕๘

วิธีตรวจในสนามหลวง

ขอประกาศแก่กรรมการทั้งหลายทราบทั่วกัน

การตรวจประโยคธรรม และธรรมศึกษาของสนามหลวงความประสงค์ เพื่อทราบความรู้ของนักเรียนตามความเป็นจริง เป็นทางให้ผู้ศึกษาเจริญในวิทยาการ และจริยสมบัติสืบอายุพระพุทธศาสนาต่อไป

ปัญหาที่ออกสอบ สนามหลวงแผนกธรรมได้รวบรวมขึ้นจากข้อสอบของ พระกรรมการหลายรูป มีกรรมการตรวจพิเศษคัดเลือกอีกชั้นหนึ่ง ถ้ามความจำบ้าง ความเข้าใจบ้าง ความคิดบ้าง การตรวจต้องถือแนวนี้เป็นเกณฑ์ตรวจคำถามที่ถาม ความจำต้องตอบให้ตรงตามแบบ และอาจเหมือนกันได้หมดทุกคนที่ถามความเข้าใจ ในทางที่ถูกมีได้อย่างเดียว แต่โวหารอาจต่างกันว่าถามความคิดเหตุผล ย่อมมีได้ คนละอย่างตามความคิดของแต่ละคน นี่เป็นประมาณในการตอบ คำเฉลยนั้นเป็นเพียง แนวทางให้กรรมการได้ถือเป็นเกณฑ์ในการตรวจได้สะดวก เป็นเพียงมติหนึ่ง ที่อาศัยหลักเป็นสำคัญ จะเกณฑ์ให้นักเรียนตอบตรงกันทุกข้อคงเป็นไปไม่ได้ เว้นไว้แต่ ใจความสำคัญเท่านั้น ส่วนข้อสอบของธรรมศึกษาทุกชั้น เว้นเรียงความแก่กระทู้ธรรม ปัญหาที่ออกสอบเป็นแบบปรนัย คือเลือกคำตอบที่ออกมาแล้วในแต่ละข้อ แต่ต้องเป็นคำตอบที่ถูกต้องที่สุดในแต่ละข้อ ซึ่งมีที่ถูกที่สุดเพียงข้อละคำตอบเดียว นักเรียนจะต้องเลือกตอบข้อที่ถูกเท่านั้น เลือกตอบผิดเป็นไม่ได้คะแนน เป็นการถาม ทั้งความรู้ ความเข้าใจ ความจำ และความคิดไปในตัวด้วย

การตรวจก็เพื่อจะรู้ว่านักเรียนมีความรู้หลักธรรมวินัย ควรแก่การดำรง พระศาสนาหรือไม่ ควรได้เป็นได้ ควรตกเป็นตก อย่างนี้เป็นทางเจริญวิทยาการ ของผู้ศึกษาต่อไป

ผู้ตรวจพึงตั้งใจอยู่ในมัชฌิมตตุเบกขาวางตนเป็นกลาง ถือความจริง เป็นหลักถูกว่าตามถูก ผิดว่าตามผิด ไม่ควรถืออคติอันทำให้เสียความเที่ยงธรรม มุ่งทำกิจพระศาสนาสงเคราะห์กุลบุตรให้ได้ความเสมอภาคทั่วหน้ากัน

ท่านทั้งหลายได้รับอาราธนามาเป็นกรรมการนั้น คือเป็นผู้ที่สนามหลวง เห็นแล้วว่าทรงคุณธรรม ควรแก่ฐานะสมควรจะยกย่องให้เป็นผู้ตรวจความรู้ของนักเรียนได้ ขอท่านจงเคารพต่อความเป็นธรรม เพื่อความเสมอภาคแก่นักเรียนทั้งหลาย ถ้าคณะกรรมการกองใดหรือผู้ใดมีมติไม่ลงกัน หรือขัดข้องอย่างใด หากตกลงกันไม่ได้ ให้หารือประธานในที่นั้นให้ท่านชี้ขาด และพึงปฏิบัติตามโดยธรรม

อนึ่งนักเรียนบางคนบางสำนักอยากได้จนเกินพอดี ถึงกับทำผิดระเบียบของ สนามหลวง ลืมคิดถึงตนว่าเรียนธรรมสอธรรมเป็นนักธรรม ขอให้กรรมการทั้งหลายช่วย สอดส่องตรวจตรากำกับไปด้วย ลักษณะของใบตอบที่ส่อทุจริตดังนี้

๑. ฉบับเดียวกัน ลายมือไม่เหมือนกัน หรือวันต้นอย่างหนึ่ง วันหลัง อย่างหนึ่ง ซึ่งส่อว่าเป็นคนละคนเหล่านี้แปลว่าคนอื่นทำให้

๒. คำตอบที่ต้องเรียงคำพูดมากๆ เหมือนกับฉบับอื่นอันส่อว่าไม่ใช่ความจำ ความรู้ อันเป็นสำนวนของตนนี้ แปลว่าดูคำตอบของคนอื่นหรือให้คนอื่นดูคำตอบ

๓. ตอบโดยทำนองอย่างเขียนคำบอกเหมือนกันจริง ๆ เช่น ผิดเหมือนกัน ถูกเหมือนกัน แก้เหมือนกัน ชัดซ่าเหมือนกัน ตกข้อความเหมือนกัน นี้แสดงว่ามีผู้บอกให้ตอบ

๔. ถ้าเห็นว่าทุจริตอย่างใดอย่างหนึ่งจงลงเลข ๐ นำเสนอประธานกรรมการ เก็บรวบรวมไว้กับใบตอบคนเดียวกัน เพื่อเป็นหลักฐาน

วิธีตรวจประโยคกรรมสนามหลวง

๑. วิธีตรวจนี้เป็นวิธีตรวจให้คะแนน คะแนนเต็มแต่ละข้อมี ๑๐ คะแนน

๒. การจะตรวจให้คะแนนเต็มหรือไม่ ให้กรรมการพิจารณาเห็นตามสมควร ถ้าไม่ถูกเลยให้ลงเลข ๐

๓. ข้อใหญ่ที่มีข้อย่อยให้ลงคะแนนที่ข้อย่อยแต่ละข้อ แล้วรวมคะแนนไว้ที่เลขหัวข้อใหญ่นั้นๆ เมื่อตรวจข้อย่อยครบในแต่ละข้อย่อยใหญ่ ให้รวมคะแนนไว้คราวหนึ่ง แล้วเขียนเลขจำนวนคะแนนที่ได้เฉพาะข้อนั้นๆไว้ที่เลขหัวข้อของข้อนั้นๆ

๔. เมื่อตรวจครบทั้ง ๑๐ ข้อแล้วให้รวมคะแนนทั้งหมด (๑๐ ข้อ) แล้วเขียนไว้ที่มุมขวาด้านบนทุกฉบับ

๕. ตรวจเสร็จแล้วให้ลงชื่อกำกับไว้ที่มุมซ้ายมือด้านบนทุกฉบับ และฉบับแรกของแต่ละปีกให้ลงชื่อโดยเขียนตัวบรรจงทุกปี

๖. เฉพาะใบตอบของธรรมศึกษาทุกชั้น เว้นกระทั่ง ข้อสอบแต่ละวิชา มี ๕๐ ข้อๆละ ๒ คะแนน ให้ตรวจไปตามใบเฉลยฉบับที่เฉลยไว้ ให้ตรวจแต่ละฉบับแล้วให้นำข้อรวมคะแนน และปฏิบัติเช่นเดียวกับ ข้อ ๕

๗. ในกรณีที่นักเรียนธรรมศึกษาจากบาทลงในช่องคำตอบในข้อเดียวกันหลายคำตอบ ถือว่าข้อนั้นๆ เป็นผิดไม่ได้คะแนน หากมีรอยชูดลบขีดฆ่าไว้ แต่พอเป็นหลักฐานให้ทราบว่ามีนักเรียนตกลงใจตอบคำตอบในข้อไหนได้ก็ให้ตรวจ ไปตามนั้น

๘. การตรวจให้ใช้กรรมการ ๒ รูปเมื่อกรรมการรูปที่ ๑ ตรวจเสร็จแล้วให้กรรมการ รูปที่ ๒ ตรวจซ้ำ ถ้าเห็นไม่ร่วมกันให้ตกลงแก้ไขเปลี่ยนแปลงได้ ถ้าเห็นร่วมกันก็ไม่ต้องเปลี่ยนแปลงแก้ไขแล้ว ให้ลงนามกำกับไว้ทุกฉบับโดยปฏิบัติเช่นเดียวกับกรรมการรูปที่ ๑

การให้คะแนน

๑. การให้คะแนนนักธรรมและธรรมศึกษาทุกชั้น มีหลักเกณฑ์ดังนี้

๑.๑ สำหรับประโยคนักธรรมทุกชั้นให้ถือ ๔๐๐ คะแนนเป็นเกณฑ์ วิชาทุกวิชา ให้คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน เมื่อรวมคะแนนของทั้ง ๔ วิชาแล้วต้องได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๒๘๐ คะแนน ถือว่าสอบได้ ต่ำกว่า ๒๘๐ คะแนน ถือว่าสอบตก

๑.๒ สำหรับธรรมศึกษาทุกชั้นให้ถือ ๔๐๐ คะแนน เป็นเกณฑ์ วิชาทุกวิชาให้คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน เมื่อรวมคะแนนของทั้ง ๔ วิชาแล้วต้องได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๒๐๐ คะแนน ถือว่าสอบได้ ต่ำกว่า ๒๐๐ คะแนนถือว่าสอบตก

๑.๓ นักธรรมและธรรมศึกษาทุกชั้น เมื่อตรวจดูคะแนนของแต่ละวิชาที่ได้ แล้วหากมีวิชาใดวิชาหนึ่งได้คะแนนต่ำกว่า ๒๕ คะแนน แม้จะรวมครบทุกวิชาแล้วได้เกินกว่าเกณฑ์ที่กำหนดก็ตาม ถือว่าการสอบครั้งนี้เป็นการสอบตกด้วย

๒. ผู้สอบนักธรรมและธรรมศึกษาทุกชั้น ต้องสอบทั้ง ๔ วิชา ถ้าขาดสอบวิชาใดวิชาหนึ่งสนามหลวงแผนกธรรมไม่รับพิจารณา ให้อยู่ในเกณฑ์สอบตก

๓. การตอบสับข้อให้หักคะแนนเสีย ๒ คะแนน เช่นเดิมคือแทนที่จะได้ ๑๐ คะแนนเต็มก็ให้เพียง ๘ คะแนนเท่านั้น หากตอบไม่หมดข้อคงให้คะแนนไม่เต็มข้อเท่ากับการตอบ ถ้าผู้ตรวจเห็นว่าฉบับใดผิดมากไม่ได้แม้แต่คะแนนเดียวก็ให้ลง ๐ ไว้ด้วย

๔. วิชาที่ตอบต้องได้คะแนนทุกวิชาจึงจะยอมรวบรวมคะแนนให้ หากเกิดวิชาใดวิชาหนึ่งไม่ได้คะแนนแม้แต่คะแนนเดียว หรือได้ต่ำกว่า ๒๕ คะแนน ก็ห้ามรวมคะแนนปรับเป็นตก แม้รวมทุกวิชาแล้วจะได้คะแนนสูงถึงเกณฑ์ที่กำหนดไว้ก็ตาม

แนวตรวจกระทู้ธรรม

สำหรับกรรมการพิจารณาให้คะแนน

๑. แต่งได้ตามกำหนด
๒. อ่างกระทู้ได้ตามกฎ
๓. เชื่อมกระทู้ได้ดี
๔. อธิบายความสมกับกระทู้ที่ได้ตั้งไว้
๕. ใช้สำนวนสุภาพเรียบร้อย
๖. ใช้ตัวสะกดการันต์ถูกเป็นส่วนมาก
๗. สะอาดไม่เปรอะเปื้อน

ขอให้กรรมการสนามหลวงแผนกธรรมได้ปฏิบัติให้ชอบด้วยระเบียบเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการสอบทุกประการ

วิธีตรวจนี้ให้ใช้เฉพาะในการสอบธรรมสนามหลวง

*****

สำนักงานแม่กองธรรมสนามหลวง

ปัญหาและเฉลยข้อสอบนักธรรม

นักธรรมชั้นโท-เอก

ของสนามหลวงแผนกธรรม

พ.ศ. ๒๕๕๙

ปัญหาวิชาเรียงความแก้กระทู้ธรรม นักธรรมชั้นโท
สอบในสนามหลวง

วันพุธที่ ๑๖ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๙

อจฺจนฺตติ อโหฺรตฺตา
อายุ ชียติ มจฺจานํ

ชีวิตํ อฺปรุชฺชมฺติ
กฺุณฺหนทีนํว โอหํกํ.

วันคืนย่อมล่วงไป ชีวิทย่อมหมดเข้าไป อายุของสัตว์ย่อมสิ้นไป
เหมือนน้ำแห่งแม่น้ำน้อย ๆ ฉะนั้น

(พุทธ) ส. ส. ๑๕/๑๕๙

ช. มหา. ๒๓/๑๔๔

แต่งอธิบายเป็นทำนองเทศนาโวหาร อ้างสุภาษิตอื่นมาประกอบไม่น้อยกว่า ๒ ข้อ และบอกชื่อคัมภีร์
ที่มาแห่งสุภาษิตนั้นด้วย ห้ามอ้างสุภาษิตซ้ำซ้อนกัน แต่จะซ้ำคัมภีร์ได้ไม่ห้าม สุภาษิตที่อ้างมานั้น ต้องเรียง
เชื่อมความให้สนิทติดต่อสมเรื่องกับกระทู้ตั้ง.

ขั้นนี้ กำหนดให้เขียนลงในใบตอบ ตั้งแต่ ๓ หน้า (เว้นบรรทัด) ขึ้นไป

ใช้เวลา ๓ ชั่วโมง

ปัญหาวิชาการธรรม นักรธรรมชั้นโท

สอบในสนามหลวง

วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๙

๑. เจโตวิมุตติ กับ ปัญญาวิมุตติ ต่างกันอย่างไร ?

ตอบ เจโตวิมุตติ เป็นวิมุตติของท่านผู้ได้บรรลุดมามาก่อนแล้ว จึงบำเพ็ญวิปัสสนาต่อ ส่วนปัญญาวิมุตติ เป็นวิมุตติของท่านผู้ได้บรรลุด้วยลำพังบำเพ็ญวิปัสสนาล้วน อีกนัยหนึ่ง เรียกเจโตวิมุตติเพราะพ้นจากราคะ เรียกปัญญาวิมุตติเพราะพ้นจากอวิชชา ฯ

๒. พระอริยบุคคล ๘ จำพวก จำพวกไหนชื่อว่าพระเสขะ และพระอเสขะ ?
เพราะเหตุไร ?

ตอบ พระอริยบุคคล ๗ เมืองต้น ชื่อว่าพระเสขะ เพราะเป็นผู้ยังต้องปฏิบัติเพื่อบรรลุมรรคผลเบื้องสูง ฯ พระอริยบุคคลผู้ตั้งอยู่ในอรหัตตผล ชื่อว่าพระอเสขะ เพราะเสร็จกิจอันจะต้องทำแล้ว ฯ

๓. ราคะ โลกะ อิสสา กลิ่น รส อย่างไรเป็นกิเลสขาม อย่างไรเป็นวัตถุขาม ?

ตอบ ราคะ โลกะ อิสสา เป็นกิเลสขาม
กลิ่น รส เป็นวัตถุขาม ฯ

๔. คำว่า "โสดาบัน" แปลว่าอะไร ? ผู้บรรลุโสดาบันนั้น ละสังโยชน์อะไรได้เด็ดขาด ?

ตอบ โสดาบัน แปลว่า ผู้แรกถึงกระแสพระนิพพาน ฯ

ท่านละสังโยชน์นี้ได้เด็ดขาด ๓ อย่าง คือ

๑. สักกายทิฏฐิ

๒. วิจิกิจฉา

๓. สิ้นพทปรัมมาส ฯ

๕. ความตรีในฝ่ายชั่ว เรียกว่าอะไร ? มีกี่อย่าง ? อะไรบ้าง ?

ตอบ เรียกว่า อกุศลวิตก ๓ อย่าง ๓

- คือ
๑. กามวิตก ความตรีในทางกาม
  ๒. พยาบาทวิตก ความตรีในทางพยาบาท
  ๓. วิหิงสาวิตก ความตรีในทางเบียดเบียน ๓

๖. มัจจุรได้แก่อะไร ? ได้ชื่อว่าเป็นมารเพราะเหตุไร ?

ตอบ ได้แก่ความตาย ๓

ชื่อว่าเป็นมาร เพราะเมื่อความตายเกิดขึ้น บุคคลย่อมหมดโอกาสที่จะทำประโยชน์ใด ๆ อีกต่อไป ๓

๗. จริต คืออะไร ? คนมีปกติเชื่อง่ายเป็นจิริตอะไร ?

ตอบ คือ ฟันเพ็ชร์ยาศัยของบุคคลที่แสดงออกตามปกติเป็นประจำ ๓
เป็นลัทธิชาจิริต ๓

๘. กิเลสที่ได้ชื่อว่าอนุสัยและได้ชื่อว่าสังโยชน์ มีอธิบายอย่างไร ?

ตอบ กิเลสที่ได้ชื่อว่าอนุสัย เพราะเป็นกิเลสอย่างละเอียด นอนเนื่องอยู่ในสันดานของสัตว์ มักไม่ปรากฏ ต่อเมื่อมีอารมณ์มายั่วจึงปรากฏขึ้น
กิเลสที่ได้ชื่อว่าสังโยชน์ เพราะเป็นกิเลสที่ผูกใจสัตว์ไว้กับภพไม่ให้หลุดพ้นไปได้ ๓

๙. พระพุทธคุณบทว่า อรหํ เป็นพระอรหันต์ มีความหมายอย่างไรบ้าง ?

เลือกตอบมา ๒ อย่าง

ตอบ มีความหมายได้ ๔ อย่าง ๓ คือ

๑. ชื่อว่าเป็นพระอรหันต์ เพราะเป็นผู้ไกลจากกิเลสและบาปกรรม กล่าวคือเป็นผู้บริสุทธิ์
๒. ชื่อว่าเป็นพระอรหันต์ เพราะเป็นผู้หักกำลังสารจักร คือ อวิชชา ตัณหา อูบาทาน กรรม ได้
๓. ชื่อว่าเป็นพระอรหันต์ เพราะเป็นผู้ควรแนะนำสั่งสอนเขา หรือเป็นผู้ควรรับความเคารพนับถือ
๔. ชื่อว่าเป็นพระอรหันต์ เพราะเป็นผู้ไม่มีความลับ คือมิได้ทำความเสียหายอันใดที่จะพึงซ่อนเร้น ๓

๑๐. จงให้ความหมายของคำต่อไปนี้ ?

๑. อโหสิกรรม

๒. กตัตตกรรม

ตอบ อโหสิกรรม คือกรรมให้ผลสำเร็จแล้ว เป็นกรรมล่วงคราวแล้วเลิกให้ผลเปรียบเหมือน
พืชสิ้นยางแล้ว เพาะไม่ขึ้น

กตัตตกรรม คือกรรมสักว่าทำได้แก่กรรมอันทำด้วยไม่ตั้งใจ ฯ

ใช้เวลา ๓ ชั่วโมง

ปัญหาวิชาอนุพุทธประวัติ นักธรรมชั้นโท

สอบในสนามหลวง

วันศุกร์ที่ ๑๘ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๙

๑. ประวัติอนุพุทธบุคคลมีความสำคัญต่อผู้ศึกษาอย่างไร ?

ตอบ ทำให้ผู้ศึกษาได้รับความรู้ในจริยวัตร และคุณความดีที่ท่านได้บำเพ็ญมา ตลอดจนถึงผลงาน ในการช่วยเผยแผ่พระพุทธศาสนาอันทำให้เจริญสืบมาถึงทุกวันนี้ นำให้เกิดความเลื่อมใสและความนับถือ เป็นหลักฐานคุณดีอันดี สามารถน้อมนำมาปฏิบัติตามได้ ฯ

๒. เหนือภิกขุอุปสัมปทาที่ประทานแก่พระโกณฑัญญะและพระยสะต่างกันอย่างไร ?
เพราะเหตุไร ?

ตอบ ต่างกัน คือ ที่ประทานแก่พระโกณฑัญญะมีคำว่า เพื่อทำที่สุดทุกข์โดยชอบ ส่วนที่ประทานแก่พระยสะไม่มีคำว่า เพื่อทำที่สุดทุกข์โดยชอบ ฯ
เพราะพระยสะได้ถึงที่สุดทุกข์แล้ว ฯ

๓. พระพุทธเจ้าทรงยกย่องใครว่าเป็นผู้มีบริวารมาก ? เพราะเหตุไร ?

ตอบ พระอูรุเวลกัสสปะ ฯ
เพราะเหตุที่ท่านเป็นผู้รู้จักเอาใจบริวาร รู้จักสงเคราะห์ด้วยธรรมบ้าง ด้วยอามิสบ้าง ผู้ประกอบด้วยคุณสมบัตินี้ ย่อมเป็นผู้สามารถควบคุมบริวารใหญ่ไว้ได้ ฯ

๔. พระพุทธองค์ทรงยกย่องพระสารีบุตรคู่กับพระโมคคัลลานะโดยอุปมาไว้อย่างไร ?

ตอบ พระพุทธองค์ตรัสอุปมาว่า พระสารีบุตรเปรียบเหมือนมารดาผู้ให้ทารกเกิด พระโมคคัลลานะเปรียบเหมือนนางนมผู้เลี้ยงทารกนั้นที่เกิดแล้ว ฯ

๕. พระสาวกองค์ใด เป็นผู้มักน้อยสันโดษอย่างยิ่ง ? ท่านทำใจอย่างไร ?

ตอบ พระมหากัสสปะ ฯ

ทำใจอย่างนี้ คือ เมื่อแสวงหาไม่ได้ ก็ไม่สะดุ้งตกใจ เมื่อแสวงหาได้แล้วก็ไม่กำหนดยินดีในปัจจุบัน ๔ นั้น ฯ

๖. พระสาวก ผู้อธิบายภัทเทรัตตสูตรที่ทรงแสดงโดยย่อให้พิสดารคือใคร ?

ท่านได้รับการสรรเสริญจากพระศาสดาว่าอย่างไร ?

ตอบ คือ พระมหากัจจายนะ ฯ

ท่านได้รับสรรเสริญจากพระศาสดาว่า เป็นผู้ฉลาดในการอธิบายคำที่ย่อให้พิสดาร ฯ

๗. พระพุทธเจ้าทรงแสดงธรรมอุปมาด้วยพิน ๓ สาย แก่ใคร ? ด้วยทรงพระประสงค์ใด ?

ตอบ แก่พระโสณโกปิวิริยะ ฯ

ด้วยทรงพระประสงค์จะให้ท่านทำความเพียรพอประมาณ เพราะท่านทำความเพียรอย่างยิ่ง เดินจงกรมจนเท้าแตก ฯ

๘. สตรีคนแรกที่ได้อุปสมบทในพุทธศาสนาคือใคร ? อุปสมบทด้วยวิธีใด ?

ตอบ คือ พระมหานันทาสูติโคตมี ฯ

ด้วยวิธีรับครุธรรม ๘ ประการ ฯ

ศาสนพิธี

๙. ธรรมเนียมของสงฆ์ที่พึงปฏิบัติชอบต่อกันเพื่อความสามัคคี เรียกว่าอะไร ? หมายถึงอะไร ?

ตอบ เรียกว่า สามัคคีธรรม ฯ

หมายถึง การขอขมาโทษ และการให้อภัยกัน ฯ

๑๐. การถวายผ้าวัสสิกสาฎกนั้น มีมูลเหตุมาจากอะไร ? ใครเป็นผู้ถวายคนแรก ?

ตอบ มีมูลเหตุมาจากเดิมยังไม่มีพุทธานุญาตให้ภิกษุมีผ้าวัสสิกสาฎก ภิกษุทั้งหลายจึงเปลื้องกายอาบน้ำ นางวิสาขา มหาอุบลิกา ทราบเรื่องนั้นแล้ว เห็นว่าไม่สมควรแก่เพศสมณะ จึงทูลขอพระพุทธานุญาต เพื่อถวายผ้าอาบน้ำฝนแก่ภิกษุทั้งหลาย ฯ

ใช้เวลา ๓ ชั่วโมง

ปัญหาวิชาวินัยบัญญัติ นักรรรมชั้นโท
สอบในสนามหลวง

วันเสาร์ที่ ๑๙ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๙

๑. อภิสมจารคืออะไร ? ภิษุผู้ไม่เอื้อเฟื้อในอภิสมจารมีโทษอย่างไรบ้าง ?

ตอบ คือธรรมเนียมของภิษุ ฯ

มีโทษปรับอาบัติถูกลัจจัยเป็นอย่างสูง แต่มีน้อย ส่วนมากปรับอาบัติทุกกฎเป็นพื้น ฯ

๒. ในกายบริหาร มีข้อปฏิบัติเกี่ยวกับหมวดและคิ้วไว้อย่างไร ?

ตอบ เกี่ยวกับหมวด มีข้อปฏิบัติไว้ว่า อย่าพึงไว้หมวดไว้เครา คือต้องโกนเสมอ ห้ามไม่ให้แต่งหมวด และห้ามไม่ให้ตัดหมวดด้วยกรรไกร

เกี่ยวกับคิ้ว ไม่ได้วางหลักปฏิบัติไว้ แต่พระสงฆ์ไทยนิยมโกนพร้อมกันผม ฯ

๓. สังฆาฏิ บาตร ประคตเอน เข็ม มีดโกน อย่างไหนจัดเป็นบริวารบริโศค อย่างไหนจัดเป็น
บริวาร อุปโศค ?

ตอบ สังฆาฏิ บาตร ประคตเอน จัดเป็นบริวารบริโศค

เข็ม มีดโกน จัดเป็นบริวารอุปโศค ฯ

๔. นิสัยระงับ กับ นิสัยมุตตะกะ มีอธิบายอย่างไร ?

ตอบ นิสัยระงับ หมายถึงการที่ภิษุผู้ถือนิสัยขาดจากปกครอง เช่น อุปัชฌาย์มรณภาพ เป็นต้น

นิสัยมุตตะกะ หมายถึงภิษุผู้ได้พรรษา ๕ แล้ว และมีคุณสมบัติพอรักษาทนได้เมื่ออยู่ตามลำพัง
ทรงพระอนุญาตให้พ้นจากนิสัย ฯ

๕. **วัตรคืออะไร ? อุปัชฌายวัตรและสัททวิหริกวัตร ใครพึงทำแก่ใคร ?**

ตอบ คือ แบบอย่างอันดีงามที่ภิกษุควรประพฤติในกาลนั้น ๆ ๑

อุปัชฌายวัตร สัททวิหริกพึงทำแก่อุปัชฌาย์

สัททวิหริกวัตร อุปัชฌาย์พึงทำแก่สัททวิหริก ๑

๖. **ภิกษุได้ชื่อว่า “กุลปสาทโก ผู้ยังตระกูลให้เลื่อมใส” เพราะมีปฏิปทาอย่างไร ?**

ตอบ เพราะมีปฏิปทาอย่างนี้ คือเป็นผู้ถึงพร้อมด้วยอาจารย์ ไม่ทอดตนเป็นคนสนิทของสกุล

โดยฐานะเป็นคนแล้ว และอีกอย่างหนึ่ง ไม่รุกรานตัดรอนเขา แสดงเมตตาจิตต่อเขา

ประพฤติพอดีพองาม ยังความเลื่อมใสนับถือของเขาให้เกิดในตน ๑

๗. **ภิกษุอยู่จำพรรษาแล้ว มีเหตุไปที่อื่น ผู้ใจจะกลับมาให้ทันในวันนั้น แต่กลับมาไม่ทัน เช่นนี้พรรษาขาดหรือไม่ ? เพราะเหตุใด ?**

ตอบ ถ้าไปด้วยฐานะที่ทรงอนุญาตให้ไปด้วยสัตตาทหณิยะ พรรษาไม่ขาด เพราะยังอยู่ใน

พระพุทธานุญาตนั้นเอง ทั้งจิตใจจะกลับก็มีอยู่ ถ้าไปด้วยมิใช่ฐานะที่เป็นสัตตาทหณิยะ

พรรษาขาด ๑

๘. **สงฆ์สวดปาฏิโมกข์อยู่ ภิกษุอื่นมาถึง หรือมาถึงเมื่อสวดจบแล้ว พึงปฏิบัติอย่างไร ?**

ตอบ พึงปฏิบัติอย่างนี้ คือ ถ้าภิกษุมาใหม่มากกว่า ภิกษุที่ประชุมกันอยู่ ต้องสวดตั้งต้นใหม่ ถ้าเท่ากันหรือ

น้อยกว่า ส่วนที่สวดไปแล้วก็แล้วไป ให้ภิกษุที่มาใหม่ฟังส่วนที่ยังเหลืออยู่ ถ้าสวดจบแล้ว จะมา

มากกว่าหรือน้อยกว่า ก็ไม่ต้องสวดซ้ำอีก ให้ภิกษุที่มาใหม่บอกปารีสัทธาในสำนักภิกษุผู้ฟังปาฏิโมกข์

แล้ว ๑

๙. **อนาจาร หมายถึงอะไร ? เล่นอย่างไรบ้าง จัดเป็นอนาจาร ?**

ตอบ อนาจาร หมายถึง ความประพฤติไม่ดีไม่งาม และการเล่นมีประการต่าง ๆ ๑

เล่นอย่างเด็ก เล่นคะนอง เล่นพนัน เล่นขี้ขี้ยา เล่นอึ่งคะนึ่ง จัดเป็นอนาจาร ๑

๑๐. ภัณฑะของภิกษุผู้มรณภาพ จะตกเป็นของใคร ?

ภิกษุผู้อุปัฏฐากจะถือเอาด้วยวิสาสะได้หรือไม่ ? จงอธิบาย

ตอบ ตกเป็นของสงฆ์ ฯ

ไม่ได้ เพราะการจะถือเอาด้วยวิสาสะ ต้องถือเอาในเวลาที่เขาเจ้าของภัณฑะยังมีชีวิตอยู่ ฯ

ใช้เวลา ๓ ชั่วโมง

ปัญหาวิชาเรียงความแก้กระทู้ธรรม นครธรรมชั้นเอก
สอบในสนามหลวง

วันพุธที่ ๑๖ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๔๕๙

อนนโท พลโท โหติ วตถโท โหติ วณณโท
ยานโท สุขโท โหติ ทีปโท โหติ จกขุโท.

ผู้ให้ข่าว ชื่อว่าให้กำลัง ผู้ให้ผ้า ชื่อว่าให้ผิวพรรณ ผู้ให้ยานพาหนะชื่อว่า
ให้ความสุข ผู้ให้ประทีปโคมไฟ ชื่อว่าให้จักขุ.

(พุทธ)

ล. ส. ๑๕/๔๔.

แต่งอธิบายเป็นทำนองเทศนาโวหาร อ้างสุภาษิตอื่นมาประกอบ ไม่น้อยกว่า ๓ ข้อ และบอกชื่อคัมภีร์
ที่มาแห่งสุภาษิตนั้นด้วย ห้ามอ้างสุภาษิตซ้ำซ้อนกัน แต่จะซ้ำคัมภีร์ได้ ไม่ห้าม สุภาษิตที่อ้างมานั้น ต้องเรียง
เชื่อมความให้สนิทติดต่อสมเรื่องกับกระทู้ตั้ง.

ชั้นนี้ กำหนดให้เขียนลงในใบตอบ ตั้งแต่ ๔ หน้า (เว้นบรรทัด) ขึ้นไป

ให้เวลา ๓ ชั่วโมง

ปัญหาวิชาธรรม นักธรรมชั้นเอก

สอบในสนามหลวง

วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๙

๑. อุทเทสว่า “สุ่ทั้งหลายจงมาดูโลกนี้” โลกในที่นี้ หมายถึงอะไร ?

คนมีลักษณะอย่างไรชื่อว่าหมกอยู่ในโลก ?

ตอบ หมายถึง โลก โดยตรงได้แก่แผ่นดินเป็นที่อาศัย โดยอ้อมได้แก่หมู่สัตว์ผู้อาศัย ๆ

คนผู้ใ้รวิจารณ์ญาณไม่หยั่งเห็นโดยถ่องแท้ เพลิดเพลินในสิ่งอันให้โทษ ระเริงจนเกินพอดี ในสิ่งอันอาจให้โทษ ติดในสิ่งอันเป็นอุปการะจนถอนตัวไม่ออก คนมีลักษณะอย่างนี้ ย่อมได้รับสุขบ้างทุกข์บ้าง แม้สุขก็เป็นเพียงสามิสสุข สุขอันมีเยื่อล่อใจ เป็นเหตุให้ติดดูจเหี่ยวอันเบ็ดเกี่ยวไว้ฉะนั้น ๆ

๒. นิพพิทา คืออะไร ? ปฏิบัติเครื่องดำเนินให้ถึงนิพพิทานั้นอย่างไร ?

ตอบ นิพพิทา คือความหน่ายในทุกขันธ์ ๆ

อย่างนี้คือ พิจารณาเห็นด้วยปัญญาว่า สังขารทั้งหลายทั้งปวงไม่เที่ยง เป็นทุกข์

ธรรมทั้งหลายทั้งปวงเป็นอนัตตา ย่อมเกิดนิพพิทา เมื่อหน่ายในทุกขันธ์ ไม่เพลิดเพลินยึดมั่นหมกมุ่นอยู่ในสังขารอันยั่วชวนเสนาหา ๆ

๓. วิราคะ ได้แก่อะไร ? คำว่า “วิภูฏูปจุเจโท ธรรมเข้าไปตัดเสียซึ่งวิภูฏะ” มีอธิบายว่าอย่างไร ?

ตอบ ได้แก่ ความสิ้นกำหนด ๆ

อธิบายว่า วิภูฏะ หมายถึงความเวียนว่ายตายเกิดด้วยอำนาจกิเลสกรรมและวิบาก

วิราคะเข้าไปตัดความเวียนว่ายตายเกิดนั้น จึงเรียกว่า วิภูฏูปจุเจโท ธรรมเข้าไปตัดเสียซึ่งวิภูฏะ ๆ

๔. ความหลุดพ้นอย่างไรเป็นสมุจเฉทวิมุตติ ? จัดเป็นโลกิยะหรือโลกุตตระ ?

ตอบ ความหลุดพ้นด้วยการตัดกิเลสได้เด็ดขาด ได้แก่อริยมรรค ๓
จัดเป็นโลกุตตระ ๓

๕. ธรรมอะไรเป็นยอดแห่งสังฆธรรม ? เพราะเหตุไร ?

ตอบ อัญ्ञังคิกมรรคเป็นยอดแห่งสังฆธรรม ๓
เพราะองค์ ๘ แต่ละองค์ ๆ ของอัญ्ञังคิกมรรค ก็เป็นธรรมดี ๆ รวมกันเข้าทั้ง ๘ ย่อมเป็น
ธรรมดียิ่งนัก และเป็นทางเดียวนำไปถึงความดับทุกข์หรือถึงความหมดจดแห่งทัสนะ ๓

๖. สันติ ความสงบ เกิดขึ้นที่ใด ? มีปฏิบัติที่จะดำเนินอย่างไร ?

ตอบ เกิดขึ้นที่กาย วาจา ใจ ๓
มีปฏิบัติที่จะดำเนิน คือ ปฏิบัติกาย วาจา ใจ ให้สงบจากโทษเวรภัย ด้วยการละโลกามิส
คือกามคุณ ๕ ๓

๗. พระบาลีว่า “สพฺพปฏิบัติปฏินิสฺสุคโค ธรรมเป็นที่สละอุปฺริหังปวง”
ในคำนี้ อุปฺริ เป็นชื่อของอะไรได้บ้าง ? แต่ละอย่างมีอธิบายว่าอย่างไร ?

ตอบ เป็นชื่อของกิเลสและบัญญัติ ๓
ที่เป็นชื่อของกิเลส มีอธิบายว่า เข้าไปทรงคือเข้าครอง
ที่เป็นชื่อแห่งบัญญัติ มีอธิบายว่า เข้าไปทรงคือหอบไว้ซึ่งทุกข์ ๓

๘. คติ คืออะไร ? สัตว์โลกที่ตายไป มีคติเป็นอย่างไรบ้าง ?

ตอบ คือ ภูมิหรือภพเป็นที่ไปหลังจากตายแล้ว ๓
มีคติเป็น ๒ คือ
๑. ทุคติ ภูมิเป็นที่ไปชั่วช้า ซึ่งเกิดจากการประพฤติกุจจริตทางกายวาจาใจ
๒. สุคติ ภูมิเป็นที่ไปข่งดี ซึ่งเกิดจากการประพฤตีสุจจริตทางกายวาจาใจ ๓

๙. ในพระพุทธคุณ ๙ ประการนั้น ส่วนไหนเป็นเหตุ ส่วนไหนเป็นผล ? เพราะเหตุไร ?

ตอบ พระพุทธคุณ ส่วนอัตตสมบัติ เป็นเหตุ ส่วนปรหิตปฏิบัติ เป็นผล ๓
เพราะทรงบริบูรณ์ด้วยพระพุทธคุณส่วนอัตตสมบัติก่อนแล้วจึงทรงบำเพ็ญพุทธกิจ
ให้สำเร็จประโยชน์แก่เวไนย ๓

๑๐. ในวิสุทธิ ๗ วิสุทธิข้อไหนบ้าง เป็นเหตุให้เกิดขึ้นและตั้งอยู่แห่งวิปัสสนา ?

เพราะเหตุไร ? จงอธิบาย

ตอบ ข้อสี่วิสุทธิ ความบริสุทธิ์แห่งศีล และจิตตวิสุทธิ ความบริสุทธิ์แห่งจิตเป็นเหตุให้เกิดขึ้นและตั้งอยู่แห่งวิปัสสนา ฯ

เพราะผู้ศีลไม่บริสุทธิ์ จิตย่อมไม่สงบ เมื่อจิตไม่สงบก็ยากที่จะเจริญวิปัสสนา ฯ

ใช้เวลา ๓ ชั่วโมง

ปัญหาวิชาพุทธานุพุทธประวัติ นักธรรมชั้นเอก
สอบในสนามหลวง

วันศุกร์ที่ ๑๘ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๙

๑. พุทธานุพุทธประวัติ ให้ความรู้แก่ผู้ศึกษาทางใดบ้าง ? จงอธิบายพอได้ใจความ

- ตอบ ๑. ทางประวัติศาสตร์ เช่นความเป็นไปของบ้านเมืองในครั้งพุทธกาล และลัทธิธรรมนิยมของประชาชนในสมัยนั้น
๒. ทางจรรยาของพระพุทธเจ้า และจรรยาของเหล่าพระอริยสาวก
๓. ทางธรรมวินัยที่ปรากฏในตำนานและความเป็นมาแห่งศาสนธรรม พร้อมทั้งตัวอย่างการบำรุงพระพุทธศาสนาให้รุ่งเรือง ฯ

๒. การที่พระพุทธองค์ทรงเลิกการทรมานพระวรกายแล้ว กลับมาเสวยพระกระยาหาร เพราะทรงพิจารณาเห็นอย่างไร ?

ตอบ เพราะทรงพิจารณาเห็นว่า คนที่ไม่บริโภคอาหารจนร่างกายหมดกำลัง ไม่สามารถบำเพ็ญเพียรทางจิตได้ ฯ

๓. อาสยะ และ ปโยคะ ในสัตตอุปการสัมปทา หมายถึงอะไร ?

ตอบ อาสยะ หมายถึง ความมีพระหฤทัยเยือกเย็นด้วยความกรุณา ปวารณาคุณประโยชน์อยู่เป็นนิตย์ แม้นในบุคคลที่ทำผิดต่อพระองค์มีพระเทวทัตเป็นต้นก็ยังไม่ทรงกรุณา

ปโยคะ หมายถึง ความมีพระหฤทัยมิได้มุ่งหวังต่ออามิส เทตนาสั่งสอนสัตว์ด้วยข้อปฏิบัติ คือ ศีล สมาธิ ปัญญา ฯ

๔. ดวงตาเห็นธรรมปราศจากรูปลึ่ เกิดขึ้นแก่พระโกณฑัญญะความว่อย่างไร ?
ในขณะนั้น ท่านเป็นพระอริยบุคคลชั้นไหน ?

ตอบ ความว่ สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีความเกิดขึ้นเป็นธรรมดา สิ่งนั้นทั้งหมดมีความดับไปเป็นธรรมดา ๑
เป็นพระอริยบุคคลชั้นพระโสดาบัน ๑

๕. พระศาสดาทรงแสดงอนุบุพพิกถา และอริยสัจ ๔ ตามลำดับ แก่บุคคลผู้มีคุณสมบัติเช่นไร ?

ตอบ แก่ผู้มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้คือ

๑. เป็นมนุษย์
๒. เป็นคฤหัสถ์
๓. มีอุปนิสัยแก่กล้า ควบคุมรลโลกุตรคุณ ๑

๖. “สิ่งทั้งปวงไม่ควรแก่ข้าพเจ้า ๑ ไม่ชอบใจหมด” เป็นคำพูดของใคร ?

พระพุทธรองคัตรัสตอบว่อย่างไร ?

ตอบ เป็นคำพูดของทีฆนเช อัคคิเวสสนโคตร ๑

ตรัสตอบว่ ถ้าอย่างนั้น ความเห็นอย่างนั้น ก็ต้องไม่ควรแก่ท่าน ท่านก็ต้องไม่ชอบความเห็น
อย่างนั้น๑

๗. พระพุทโธวาท ๓ ข้อ ที่ทรงประทานแก่พระมหากัสสปะว่อย่างไร ?

จัดเข้าในการอุปสมบทวิธีใด ?

ตอบ พระโอวาท ๓ ข้อว่ดังนี้

๑. กัสสปะ ท่านพึงศึกษาว่เราจักเข้าไปตั้งความละอายและความยำเกรงไว้
ในภิกษุทั้งที่เป็นผู้เฒ่า ทั้งที่เป็นผู้ใหม่ ทั้งที่เป็นปานกลางอย่างแรงกล้า
๒. เราจักพึงธรรมอันใดอันหนึ่งซึ่งประกอบด้วยกุศล เราจักเสียสัตยัธรรม
นั้นพิจารณาเนื้อความ
๓. เราจักไม่ละสติเป็นไปในกาย คือพิจารณากายเป็นอารมณ์ ๑
จัดเข้าในเอทธิกขุอุปสมบทวิธี ๑

๘. พระพุทเจ้าตรัสสอนพระธรรว่ “สิ่งใดเป็นมาร ท่านจงละความกำหนดพอใจในสิ่งนั้นเสีย”
มารในที่นี้หมายถึงอะไร ?

ตอบ หมายถึง รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ ๑

๙. อายุสังขารอิฐฐานกับการปลงอายุสังขาร หมายถึงอะไร ? พระพุทธเจ้าทรงกระทำที่ไหน ?

ตอบ อายุสังขารอิฐฐาน หมายถึงการที่พระพุทธเจ้าทรงตั้งพระพุทธรูปที่จักดำรงพระชนม์อยู่แสดงธรรม
สั่งสอนมหาชน จนกว่าพุทธบริษัทจะตั้งมั่น และได้ประกาศพระศาสนา
ให้แพร่หลายมั่นคง สำเร็จประโยชน์แก่มหาชน

การปลงอายุสังขาร หมายถึงการที่พระพุทธเจ้าทรงกำหนดวันปรินิพพาน นับแต่วันเพ็ญเดือน ๓
ไปอีก ๓ เดือน ฯ

อายุสังขารอิฐฐานทรงกระทำที่ชุปาลนิโครธ ใกล้สถานที่ตรัสรู้
การปลงอายุสังขารทรงกระทำที่ป่าवालเจดีย์ เมืองไพศาลี ฯ

๑๐. การทำสังคายนาครั้งแรก เกิดขึ้นหลังจากปรินิพพานล่วงแล้วกี่เดือน ?

ใช้เวลาเท่าไร ? ใครทำหน้าที่ป้อนและวิสันนา ?

ตอบ ล่วงแล้ว ๓ เดือน ฯ

ใช้เวลา ๗ เดือน ฯ

พระมหากัสสปะทำหน้าที่ป้อน

พระอุบาลีทำหน้าที่วิสันนาพระวินัย

พระอานนท์ทำหน้าที่วิสันนาพระสูตรและพระอภิธรรม ฯ

ใช้เวลา ๓ ชั่วโมง

ปัญหาวิชาวินัยบัญญัติ นักรธรรมชั้นเอก

สอบในสนามหลวง

วันเสาร์ที่ ๑๙ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๙

๑. มลเหตุที่ทำให้เกิดสังกรรมมีกี่อย่าง ? อะไรบ้าง ?

ตอบ มี ๒ อย่าง ๑ คือ

๑. มีภิกษุบริษัทเพิ่มจำนวนมากขึ้น

๒. มีพระพุทธประสงค์เพื่อให้สงฆ์เป็นใหญ่ในการบริหารหมู่คณะ ๑

๒. ญัตติและอนุสาวนา หมายถึงอะไร ? อนุสาวนามีใช้ในสังกรรมอะไรบ้าง ?

ตอบ ญัตติ หมายถึง คำเผด็จสงฆ์

อนุสาวนา หมายถึง คำประกาศคำปริกษาและข้อยตกลงของสงฆ์ ๑

มีใช้ใน ๒ สังกรรม คือ

๑. ญัตติทุติยกรรม

๒. ญัตติจตุตถกรรม ๑

๓. การทักนิมิตในทิศทั้ง ๘ นั้น ทักทิศละหนกถูกต้องหรือไม่ ? เพราะเหตุไร ?

จงเขียนคำทักนิมิตในทิศตะวันออกเฉียงเหนือมาดู ?

ตอบ ไม่ถูกต้อง ๑

ที่ถูกต้องนั้นเมื่อเริ่มต้นทักนิมิตในทิศบูรพาแล้วทักมาโดยลำดับจนถึงนิมิตสุดท้ายแล้วต้องทักนิมิตในทิศบูรพาซ้ำอีก ๑

คำทักนิมิตในทิศตะวันออกเฉียงเหนือว่าดังนี้

อุตุตราย อนุทิสาย ก็ นิมิตต์ ๑

๔. คำว่า “เจ้าอธิการ” ในพระวินัยหมายถึงใคร ? มีกี่แผนก ? อะไรบ้าง ?

ตอบ หมายถึงภิกษุที่สงฆ์สมมติให้เป็นเจ้าหน้าที่ทำกิจการของสงฆ์ ฯ

มี ๕ แผนก ฯ คือ

๑. เจ้าอธิการแห่งจีวร
๒. เจ้าอธิการแห่งอาหาร
๓. เจ้าอธิการแห่งเสนาสนะ
๔. เจ้าอธิการแห่งอาราม
๕. เจ้าอธิการแห่งคลัง ฯ

๕. กรานกฐิน ได้แก่การทำอะไร ? จงเขียนคำอนุโมทนากรฐินมาดู ?

ตอบ ได้แก่ เมื่อมีผ้าเกิดขึ้นแก่สงฆ์ในเดือนท้ายฤดูฝน พอจะทำเป็นไตรจีวรผืนใดผืนหนึ่งได้ สงฆ์พร้อมใจกันยกให้แก่ภิกษุรูปหนึ่งผู้เหมาะสม ภิกษุผู้ได้รับผ้านั้นนำไปทำเป็นจีวรผืนใดผืนหนึ่งให้แล้วเสร็จในวันนั้นแล้วมาบอกแก่ภิกษุผู้ยกผ้านั้นให้เพื่ออนุโมทนา ภิกษุเหล่านั้นอนุโมทนาทั้งหมดนี้ คือ กรานกฐิน ฯ

คำอนุโมทนากรฐินว่า อุตถตํ ภนฺเต สงฺฆสฺส กจฺจिํ ธมฺมิโก กจฺจินฺตถาโร อนุโมทามิ ฯ

๖. การบอกนิสสัย ๔ และอภยนิยะ ๔ บอกในเวลาใด ? และใครเป็นผู้บอก ?

ตอบ ท่านให้บอกในลำดับแห่งอุปสมบทแล้ว ห้ามไม่ให้บอกก่อนหน้าอุปสมบท ฯ
อุปัชฌายะบอกก็ได้ กรรมวาจาจารย์หรืออนุสาวนาจารย์บอกก็ได้ ฯ

๗. อนุวาทริภรณ คืออะไร ? เมื่อเกิดขึ้นใครต้องชวนชวยเพื่อระงับ ?

หากปล่อยไว้จะเกิดผลเสียอย่างไร ?

ตอบ คือการโจทก์กันด้วยอาบัตินั้น ฯ

ภิกษุผู้เป็นประธานสงฆ์ ฟังชวนชวยริบระงับ ฯ

หากไม่ริบระงับจะทำให้เสียศีลสามัญญตาและเสียสามัคคี เป็นทางแตกเป็นนานาลังวาส ฯ

๘. ในทางพระวินัย การคว่ำบาตร หมายถึงอะไร ? และจะหยายบาตรได้ เมื่อไร ?

ตอบ หมายถึง การไม่ให้คบหาสมาคมด้วยลักษณะ ๓ ประการ คือ

๑. ไม่รับบิณฑบาตของเขา
๒. ไม่รับนิมนต์ของเขา
๓. ไม่รับไทยธรรมของเขา ฯ

เมื่อผู้ถูกคว่ำบาตรนั้นเลิกกล่าวติเตียนพระพุทฺธ พระธรรม พระสงฆ์ เป็นต้นนั้นแล้ว กลับประพฤติดี ฟังงายบาตรแก่เขาได้ ฯ

พระราชบัญญัติ

๙. องค์ประกอบคณะสงฆ์สูงสุด เรียกว่าอะไร ? มีกำหนดองค์ประกอบไว้อย่างไรบ้าง ?

ตอบ เรียกว่า มหาเถรสมาคม ฯ

มีกำหนดองค์ประกอบไว้ดังนี้

สมเด็จพระสังฆราชทรงดำรงตำแหน่งประธานกรรมการ โดยตำแหน่ง สมเด็จพระราชาคณะทุกรูป เป็นกรรมการ โดยตำแหน่ง และพระราชาคณะซึ่งสมเด็จพระสังฆราชทรงแต่งตั้งมีจำนวนไม่เกิน ๑๒ รูป เป็นกรรมการ ฯ

๑๐. ผู้ใดใส่ความคณะสงฆ์หรือคณะสงฆ์อื่นอันอาจก่อให้เกิดความเสื่อมเสียหรือความแตกแยก มีโทษอย่างไร ?

ตอบ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ ฯ

ใช้เวลา ๓ ชั่วโมง

ปัญหาและเฉลยข้อสอบธรรมศึกษา
ธรรมศึกษาชั้นตรี-โท-เอก
ของสนามหลวงแผนกธรรม
พ.ศ. ๒๕๕๙

ปัญหาวิชาการที่ธรรม ธรรมศึกษาชั้นตรี
สอบในสนามหลวง
วันจันทร์ที่ ๒๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๙

อคุศุส หาดา ลกเต ปุณคค.

ผู้ให้สิ่งทีเลศ ย่อมได้สิ่งทีเลศอิก.

อง. ปญจก. ๒๒/๕๖

แต่งอธิบายให้สมเหตุผล อ่างสุภาชิตอี่นมาประกอบด้วย ๑ ข้อ และบอกชื่อคัมภีร์ที่มาจากสุภาชิต
นั้นด้วย สุภาชิตที่อ่างมานั้น ต้องเรียงเชื่อมความให้ติดต่อสมเรื่องกับกระทู้ตั้ง
ชั้นนี้ กำหนดให้เขียนลงในใบตอบตั้งแต่ ๒ หน้า (เว้นบรรทัด) ขึ้นไป

ให้เวลา ๓ ชั่วโมง

ปัญหาและเฉลยวิชาธรรม ธรรมศึกษาชั้นตรี

สอบในสนามหลวง

วันจันทร์ที่ ๒๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๙

๑. บุคคลทำอะไรมักผิดพลาด เพราะขาดคุณธรรมข้อใด ?

ก. หิริ - โอตตปปะ

ข. สติปัญญา

ค. สติ - สัมปชัญญะ

ง. อริยสัจ

เฉลยข้อ ค.

๒. ข้อใด เป็นผลของสติและสัมปชัญญะ ?

ก. ทำให้ฉลาด

ข. ทำให้รอบคอบ

ค. ทำให้ขยัน

ง. ทำให้กตัญญู

เฉลยข้อ ข.

๓. ละอายต่อบาปทุจริตไม่ทำผิดศีลธรรมต่างๆ เพราะมีคุณธรรมใด ?

ก. สติ

ข. สัมปชัญญะ

ค. หิริ

ง. โอตตปปะ

เฉลยข้อ ค.

๔. อุดหนุนความลำบากตรากตรำ ตรงกับคุณธรรมใด ?

ก. สติ

ข. หิริ

ค. ขันติ

ง. โสรัจจะ

เฉลยข้อ ค.

๕. ข้อใด เป็นเหตุให้เกิดขันติโสร็จจะ ?

ก. มองโลกในแง่ดี

ข. เข้มแข็งอดทน

ค. มีจิตเมตตา

ง. ถูกทุกข้อ

เฉลยข้อ ง.

๖. ข้อใด เป็นความหมายของบุพพการีชน ?

ก. ทำอุปการะก่อน

ข. รู้อุปการะคุณ

ค. ทดแทนคุณ

ง. ส่นองคุณ

เฉลยข้อ ก.

๗. ชาวพุทธมีอะไร เป็นที่พึ่งที่ระลึก ?

ก. พระรัตนตรัย

ข. พระอัครวร

ค. พระพรหม

ง. พระพิฆเนศ

เฉลยข้อ ก.

๘. พระปริสุทธิคุณ เป็นคุณของข้อใด ?

ก. พระพุทธเจ้า

ข. พระธรรม

ค. พระสงฆ์

ง. ถูกทุกข้อ

เฉลยข้อ ก.

๙. โอวาทของพระพุทธเจ้า ตรงกับข้อใด ?

ก. ละชั่ว

ข. ทำดี

ค. ทำใจให้ผ่องใส

ง. ถูกทุกข้อ

เฉลยข้อ ง.

๑๐. ประโยชน์สูงสุดของการปฏิบัติตามพุทธโอวาทคืออะไร ?

ก. คีล

ข. สมาธิ

ค. สวรรค์

ง. พระนิพพาน

เฉลยข้อ ง.

๑๑. การน้อมใจ รับสืบทอด จัดเป็นทุจริตประเภทใด ?

ก. กายทุจริต

ข. วจีทุจริต

ค. มโนทุจริต

ง. ถูกทุกข้อ

เฉลยข้อ ก.

๑๒. วลีสุจริตข้อใด ส่งเสริมให้เกิดความปรองดองสมานฉันท์ ?

ก. ไม่พูดเท็จ

ข. ไม่พูดคำหยาบ

ค. ไม่พูดส่อเสียด

ง. ไม่พูดเพ้อเจ้อ

เฉลยข้อ ค.

๑๓. ข้อใด เป็นลักษณะของคนประพาศิมโนสุจริต ?

ก. ไม่ฆ่าสัตว์

ข. ไม่ลักขโมย

ค. ไม่โกหก

ง. ไม่พยายามปกป้องร้าย

เฉลยข้อ ง.

๑๔. การทำร้ายคนอื่น เกิดจากอกุศลมูลใด ?

ก. โลภะ

ข. โทสะ

ค. โมหะ

ง. ถูกทุกข้อ

เฉลยข้อ ข.

๑๕. ข้อใด จัดเป็นโลภะ ?

ก. อยากทำบุญ

ข. อยากฟังธรรม

ค. อยากทุจริต

ง. อยากปรองดอง

เฉลยข้อ ค.

๑๖. อกุศลมูลใด เป็นเหตุของการทุจริตคอร์รัปชั่น ?

ก. โลภะ

ข. โทสะ

ค. โมหะ

ง. ถูกทุกข้อ

เฉลยข้อ ก.

๑๗. บุญกิริยาวัตถุ หมายถึงอะไร ?

ก. การบวสรวง

ข. การทำบุญ

ค. การชำระบาป

ง. การบูชาไฟ

เฉลยข้อ ข.

๑๘. สัตบุรุษ คือคนเช่นไร ?

ก. คนทำดี

ข. คนพูดดี

ค. คนคิดดี

ง. ถูกทุกข้อ

เฉลยข้อ ง.

๑๙. ตำรวจเห็นคนทำผิดไม่จับกุม เพราะกลัวอิทธิพล จัดว่ามีอคติใด ?

ก. นัยทาคติ

ข. โทสะคติ

ค. โมหาคติ

ง. ภัยคติ

เฉลยข้อ ง.

๒๐. พยายามรักษาความดีไม่ให้เสื่อมถอย ตรงกับข้อใด ?

ก. สังวรปธาน

ข. ปธานปธาน

ค. ภวานาปธาน

ง. อนุรักษนาปธาน

เฉลยข้อ ง.

๒๑. ใช้ปัญญารักษาสัจจะ เพิ่มพูนจาคะ คีชาสันติ ตรงกับธรรมหมวดใด ?

ก. อธิฐานธรรม

ข. อิทธิบาท

ค. พรหมวิหาร

ง. ปธาน

เฉลยข้อ ก.

๒๒. เพียรพยายามเรื่อยไป จนกว่าจะประสบความสำเร็จ ตรงกับข้อใด ?

ก. นันทะ

ข. วิริยะ

ค. จิตตะ

ง. วิมังสา

เฉลยข้อ ข.

๒๓. เมื่อเห็นคนอื่นได้ดี ควรเจริญพรหมวิหารข้อใด ?

ก. เมตตา

ข. กรุณา

ค. มุทิตา

ง. อุเบกขา

เฉลยข้อ ค.

๒๔. ทุภษ์ทั้งหลายที่เกิดขึ้น จัดเป็นอริยสัจใด ?

ก. ทุภษ์

ข. สมุทัย

ค. นิโรธ

ง. มรรค

เฉลยข้อ ก.

๒๕. กรรมใด ห้ามสวรรค์ ห้ามนิพพาน ?

ก. อุกุศลกรรม

ข. อนันตริยกรรม

ค. อาสันนกรรม

ง. อโหสิกรรม

เฉลยข้อ ข.

๒๖. ไม่งมง่าย เชื่อง่าย ไม่หลงเชื่อการดลบันดาล เป็นเวสารัชชกรณธรรมใด ?

ก. สัทธา

ข. ศील

ค. พาหุสัจจะ

ง. โอตตปปะ

เฉลยข้อ ก.

๒๗. ทำความเห็นให้ถูกต้อง เป็นอานิสงส์ของผู้ประพฤติอะไร ?

ก. ให้ทาน

ข. รักษาศีล

ค. สมาธิ

ง. พังธรรม

เฉลยข้อ ง.

๒๘. พลธรรมข้อใด ทำให้รู้แจ้งเห็นจริงในสิ่งทั้งปวง ?

ก. วิริยะ

ข. สติ

ค. สมาธิ

ง. ปัญญา

เฉลยข้อ ง.

๒๙. ในขั้นที่ ๕ อะไรจัดเป็นรูปธรรม?

ก. รูป

ข. เวทนา

ค. สังขาร

ง. วิญญาณ

เฉลยข้อ ก.

๓๐. ธรรมเป็นที่ตั้งแห่งการระลึกถึงกัน ตรงกับข้อใด ?

ก. สัมปยุตธรรม

ข. พลธรรม

ค. สาราณียธรรม

ง. คาวจรธรรม

เฉลยข้อ ค.

๓๑. ข้อใด จัดเป็นทิวฏฐีสัมมัญญา ?

ก. เห็นตรงกัน

ข. มีศีลเสมอกัน

ค. คิดดีต่อกัน

ง. พูดดีต่อกัน

เฉลยข้อ ก.

๓๒. รู้ว่าสิ่งใดควรทำก่อน สิ่งใดควรทำทีหลัง จัดเป็นสัมปยุตธรรมข้อใด ?

ก. ฐัมมัญญา

ข. อัตถัญญา

ค. มัตตัญญา

ง. กาลัญญา

เฉลยข้อ ง.

๓๓. ไม่ปรับปรุงตัวให้ดีขึ้น ถือว่าขาดสัมปยุตธรรมข้อใด ?

ก. ฐัมมัญญา

ข. อัตถัญญา

ค. อัตถัญญา

ง. ปริรัญญา

เฉลยข้อ ค.

๓๔. โลกธรรมใด จัดเป็นอภิวุฑฒารมณ์ ?

ก. นินทา

ข. ทุกซ์

ค. มีลาภ

ง. เสื่อมลาภ

เฉลยข้อ ค.

๓๕. เห็นอย่างไร เชื่อว่าเห็นชอบ ?

ก. เห็นตามเพื่อน

ข. เห็นตามสังคม

ค. เห็นตามตำรา

ง. เห็นด้วยปัญญา

เฉลยข้อ ง.

๓๖. การกระทำที่เป็นเหตุให้ผู้ทำเศร้าหมอง เรียกว่าอะไร ?

ก. กิเลสสาม

ข. กรรมกิเลส

ค. กรรมวิภังค์

ง. กรรมมถ

เฉลยข้อ ข.

๓๗. ข้อใด ไม่นับเข้าในกรรมกิเลส ?

ก. ฆ่าสัตว์

ข. ลักทรัพย์

ค. พวดเท็จ

ง. ตีมสุรา

เฉลยข้อ ง.

๓๘. ผู้ต้องการงดเว้นจากปาณาติบาต ควรประพฤติกว่กับกรรมใด ?

ก. เมตตา

ข. สัมมาชีพ

ค. กามสังวร

ง. สัจจะ

เฉลยข้อ ก.

๓๙. ผู้ต้องการงดเว้นจากอกุศลทินนาทาน ควรประพฤติกว่กับกรรมใด ?

ก. เมตตา

ข. สัมมาชีพ

ค. กามสังวร

ง. สัจจะ

เฉลยข้อ ข.

๔๐. ผู้ต้องการงดเว้นจากกาเมสุมิจฉาจาร ควรประพฤติกว่กับกรรมใด ?

ก. เมตตา

ข. สัมมาชีพ

ค. กามสังวร

ง. สัจจะ

เฉลยข้อ ค.

๔๑. ผู้ต้องการงดเว้นจากมุสาวาท ควรประพฤติกว่กับกรรมใด ?

ก. เมตตา

ข. สัมมาชีพ

ค. กามสังวร

ง. สัจจะ

เฉลยข้อ ง.

๔๒. ธรรมเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจให้สามัคคี เรียกว่าอะไร ?

ก. สังคหวัตถุ ข. ฆราวาสธรรม

ค. อิทธิบาท ง. พรหมวิหาร

เฉลยข้อ ก.

๔๓. การทำประโยชน์ส่วนรวม ตรงกับสังคหวัตถุข้อใด ?

ก. ทาน ข. ปิยวาจา

ค. อุตถจริยา ง. สมนัตตตตา

เฉลยข้อ ค.

๔๔. คิดเอาแต่ได้ฝ่ายเดียว เป็นลักษณะของมิตรประเภทใด ?

ก. ปอกลอก ข. ดีแต่พูด

ค. หัวประจบ ง. ชักชวนในทางฉิบหาย

เฉลยข้อ ก.

๔๕. ปากปราศรัย น้ำใจเชือดคอ จัดอยู่ในมิตรประเภทใด ?

ก. ปอกลอก ข. ดีแต่พูด

ค. หัวประจบ ง. ชักชวนในทางฉิบหาย

เฉลยข้อ ค.

๔๖. การค้าขายชนิดใด เป็นข้อห้ามของอุบาสกอุบาสิกา ?

ก. ขายเสื้อผ้า **ข. ขายน้ำเมา**

ค. ขายอาหาร ง. ขายเครื่องสำอาง

เฉลยข้อ ข.

๔๗. ข้อใด เป็นสมบัติของอุบาสก ?

ก. ศรัทธา ข. ทรัพย์

ค. ยศ ง. ตำแหน่ง

เฉลยข้อ ก.

๔๘. ธรรมเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจให้สามัคคี เรียกว่าอะไร ?

ก. สังคหัตตฤ

ข. ฆราวาสธรรม

ค. อิทธิบาท

ง. พรหมวิหาร

เฉลยข้อ ก.

๔๙. แนะนำดี เป็นหน้าที่ของใคร ?

ก. มารดาบิดา

ข. ครูอาจารย์

ค. สมนนพราหมณ์

ง. ถูกทุกข้อ

เฉลยข้อ ง.

๕๐. จริใจ ผีกลั่น อดทน ให้ปิ่น ตรงกับธรรมหมวดใด ?

ก. สังคหัตตฤ

ข. ฆราวาสธรรม

ค. อิทธิฐานธรรม

ง. พรหมวิหาร

เฉลยข้อ ข.

เจดีย์วิชาธรรม ธรรมศึกษาชั้นตรี
สอบในสนามหลวง
วันจันทร์ที่ ๒๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๙

๑. ค.	๑๑. ก.	๒๑. ก.	๓๑. ก.	๔๑. ง.
๒. ข.	๑๒. ค.	๒๒. ข.	๓๒. ง.	๔๒. ก.
๓. ค.	๑๓. ง.	๒๓. ค.	๓๓. ค.	๔๓. ค.
๔. ค.	๑๔. ข.	๒๔. ก.	๓๔. ค.	๔๔. ก.
๕. ง.	๑๕. ค.	๒๕. ข.	๓๕. ง.	๔๕. ค.
๖. ก.	๑๖. ก.	๒๖. ก.	๓๖. ข.	๔๖. ข.
๗. ก.	๑๗. ข.	๒๗. ง.	๓๗. ง.	๔๗. ก.
๘. ค.	๑๘. ง.	๒๘. ง.	๓๘. ก.	๔๘. ก.
๙. ง.	๑๙. ง.	๒๙. ก.	๓๙. ข.	๔๙. ง.
๑๐. ง.	๒๐. ง.	๓๐. ค.	๔๐. ค.	๕๐. ข.

ปัญหาและเฉลยวิชาพุทธประวัติ ธรรมศึกษาชั้นตรี

สอบในสนามหลวง

วันจันทร์ที่ ๒๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๙

๑. ในปัจจุบัน ประเทศใดจัดอยู่ในชมพูทวีป ?

ก. อิหร่าน

ข. อินเดีย

ค. เมียนมา

ง. ศรีลังกา

เฉลยข้อ ข.

๒. ชาวนาและพ่อค้า จัดอยู่ในวรรณะใด ?

ก. กษัตริย์

ข. พราหมณ์

ค. แพศย์

ง. ชูหฺร

เฉลยข้อ ค.

๓. บุตรที่เกิดจากพ่อเป็นพราหมณ์ แม่เป็นชูหฺร เรียกว่าอะไร ?

ก. พราหมณ์

ข. แพศย์

ค. จัณฑาล

ง. ชูหฺร

เฉลยข้อ ค.

๔. ลักกชนบท ตั้งอยู่ที่ใดของชมพูทวีป ?

ก. เหนือ

ข. ใต้

ค. ออก

ง. ตก

เฉลยข้อ ก.

๕. ศากยวงศ์ มีความผูกพันกับวงศ์ใดเป็นพิเศษ ?

ก. โกลิยะ

ข. มัลละ

ค. ลิจฉวี

ง. โกศล

เฉลยข้อ ก.

๖. เจ้าชายสิหัตถะประสูติที่ใด ?

ก. ลุมพินีวัน

ข. เวฬุวัน

ค. ลักขณวัน

ง. สาละวัน

เฉลยข้อ ก.

๗. ใครเป็นผู้ทำนaylorลักษณะของพระมหามารุชเป็นคนแรก ?

ก. อุทกดาบส

ข. อาฬารดาบส

ค. อลิตดาบส

ง. โกณฑัญญะ

เฉลยข้อ ค.

๘. พระกุมารประสูติได้กี่วัน จึงขนานพระนาม ?

ก. ๓ วัน

ข. ๔ วัน

ค. ๗ วัน

ง. ๙ วัน

เฉลยข้อ ข.

๙. เจ้าชายสิหัตถะ ได้ปฐมฌานครั้งแรกในพิธีใด ?

ก. ขนานพระนาม

ข. แรกนาขวัญ

ค. ทำนaylorลักษณะ

ง. อภิเษกสมรส

เฉลยข้อ ข.

๑๐. เจ้าชายสิหัตถะทรงเห็นเทวทูต ๔ เมื่อพระชนมายุกี่ปี ?

ก. ๙ ปี

ข. ๑๙ ปี

ค. ๒๙ ปี

ง. ๓๙ ปี

เฉลยข้อ ค.

๑๑. ข้อใด ไม่จัดอยู่ในเทวทูต ๔ ?

ก. คนเกิด

ข. คนแก่

ค. คนเจ็บ

ง. คนตาย

เฉลยข้อ ก.

๑๒. เจ้าชายสิหัตถะทรงผนวชด้วยวิธีใด ?

ก. เอหิภิกขุ

ข. อธิษฐานเพศ

ค. ไตรสรณคมน์

ง. ญัตติจตุตถกรรม

เฉลยข้อ ข.

๑๓. หลังจากบรรพชาแล้ว ทรงเริ่มศึกษาในสำนักใครก่อน ?

ก. อลิตดาบส

ข. อาฬารดาบส

ค. อุทกดาบส

ง. วิศวามิตร

เฉลยข้อ ข.

๑๔. ใครเป็นผู้ถวายข้าวมธุปายาสแก่พระมหานรุษ ?

ก. นางสุชาดา

ข. นางวิสาขา

ค. พระนางปชชาติ

ง. พระนางอมิตา

เฉลยข้อ ก.

๑๕. ใครเป็นผู้ถวายหญ้าคา แก่พระมหานรุษ ?

ก. ตปุสสะ

ข. ภัลลิกะ

ค. อุปกะ

ง. โสตถิยะ

เฉลยข้อ ง.

๑๖. พระพุทธเจ้าตรัสรู้ ตรงกับวันอะไร ?

ก. วันมาฆะ

ข. วันวิสาขะ

ค. วันอัญญสูมี

ง. วันอาสาฬหะ

เฉลยข้อ ข.

๑๗. อุบาสกผู้ถึงพระพุทธ พระธรรมเป็นสรณะ คือใคร ?

ก. ตปุสสะ ภัลลิกะ

ข. โสตถิยะ

ค. อนาถปิณฑิกะ

ง. บิดาพระยสละ

เฉลยข้อ ก.

๑๘. พระพุทธองค์ตัดสินพระทัยที่จะแสดงธรรม ทรงคิดถึงใครก่อน ?

ก. บัญจวัตคีย์

ข. อาฬารดาบส อุทกดาบส

ค. กบิลดาบส

ง. อลิตดาบส

เฉลยข้อ ข.

๑๙. พระพุทธเจ้าแสดงปฐมเทศนา ที่เมืองใด ?

ก. ราชคฤห์

ข. กุสินารา

ค. พาราณสี

ง. สāvātthī

เฉลยข้อ ค.

๒๐. ปฐมสาวกในพระพุทธศาสนา คือใคร ?

ก. พระมหานามะ

ข. พระวัปปะ

ค. พระโกณฑัญญะ

ง. พระอัสสชิ

เฉลยข้อ ค.

๒๑. พระพุทธเจ้าทรงประทับจำพรรษาแรกที่ใด ?

ก. เวฬุวัน

ข. เขตวัน

ค. อสิปัตถมฤคทายวัน

ง. อัมพวัน

เฉลยข้อ ค.

๒๒. อุบาสกคนแรกผู้ถึงพระรัตนตรัย คือใคร ?

ก. ตปุสสะ

ข. ภัลลิกะ

ค. บิดาของพระยสะ

ง. อุปกชีวก

เฉลยข้อ ค.

๒๓. พระสาวกที่ออกไปประกาศพระศาสนาครั้งแรกกี่องค์ ?

ก. ๕ องค์

ข. ๑๐ องค์

ค. ๖๐ องค์

ง. ๖๑ องค์

เฉลยข้อ ค.

๒๔. พระพุทธเจ้าทรงแสดงอาทิตตปริยายสูตรแก่ใคร ?

ก. บัญจวัตคีย์

ข. ภัททวัตคีย์

ค. ฉัพพัคคีย์

ง. ชฎิลสามพี่น้อง

เฉลยข้อ ง.

๒๕. วัดแห่งแรกในพระพุทธศาสนา ชื่อว่าอะไร ?

ก. วัดเวฬุวัน

ข. วัดเขตวัน

ค. วัดบุพพาราม

ง. วัดอัมพวัน

เฉลยข้อ ก.

๒๖. พระโมคคัลลานะขณะบำเพ็ญเพียรมีอุปสรรคในเรื่องใด ?

ก. ความหิว

ข. ความร้อน

ค. ความเหนื่อย

ง. ความง่วง

เฉลยข้อ ง.

๒๗. พระสารีบุตรสำเร็จเป็นพระอรหันต์ หลังจากอุปสมบทแล้วกี่วัน ?

ก. ๗ วัน

ข. ๑๕ วัน

ค. ๒๕ วัน

ง. ๓๕ วัน

เฉลยข้อ ข.

๒๘. กษัตริย์พระองค์ใด นับถือพระพุทธศาสนาเป็นองค์แรก ?

ก. พระเจ้าพิมพิสาร

ข. พระเจ้าอโศก

ค. พระเจ้าสุทโธทนะ

ง. พระเจ้าอุเทน

เฉลยข้อ ก.

๒๙. พระพุทธเจ้าทรงแสดงโอวาทปาฏิโมกข์ ณ สถานที่ใด ?

ก. เชตวัน

ข. เวฬุวัน

ค. อัมพวัน

ง. ลุมพินีวัน

เฉลยข้อ ข.

๓๐. ใครเป็นอุปัชฌาย์ของพระราชา ?

ก. พระอัสสชิ

ข. พระอานนท์

ค. พระอัญญาโกณฑัญญะ

ง. พระสารีบุตร

เฉลยข้อ ง.

๓๑. ใครทูลอาราธนาพระพุทธเจ้าเสด็จกลับกรุงกบิลพัสดุ์ได้สำเร็จ ?

ก. กาฬุทายีอำมาตย์

ข. ฉันทอำมาตย์

ค. พระอานนท์

ง. สันตติอำมาตย์

เฉลยข้อ ก.

๓๒. พระองค์ทรงแสดงชาติกอะไร ในท่ามกลางพระประยูรญาติ ?

ก. มหาชนกชาติก

ข. เวสสันดรชาติก

ค. สุวรรณสามชาติก

ง. เตมียชาติก

เฉลยข้อ ข.

๓๓. พระพุทธเจ้าทรงแสดงธรรมเรื่องอะไร โปรดพระนางพิมพา ?

ก. กิณรีชาติก

ข. ภูริทัตตชาติก

ค. มโหสถชาติก

ง. เตมียชาติก

เฉลยข้อ ก.

๓๔. สามเนตรรูปแรกในพระพุทธศาสนาคือใคร ?

ก. ลังกัจจสามเณร

ข. บัณฑิตสามเณร

ค. สุขสามเณร

ง. ราชูลสามเณร

เฉลยข้อ ง.

๓๕. แคว้นโกศลมีเมืองหลวงชื่อว่าอะไร ?

ก. พาราณสี

ข. สาวัตถี

ค. ราชคฤห์

ง. โกสัมพี

เฉลยข้อ ข.

๓๖. อนาถบิณฑิกเศรษฐี เข้าเฝ้าพระพุทธเจ้าครั้งแรกที่ไหน ?

ก. ราชคฤห์

ข. สาวัตถี

ค. พาราณสี

ง. โกสัมพี

เฉลยข้อ ก.

๓๗. อนาถบิณฑิกเศรษฐี ใช้อะไรปูพื้นเพื่อซื้อที่ดินสร้างวัดเชตวัน ?

ก. ทองคำ

ข. เงิน

ค. เพชร

ง. กหาปณะ

เฉลยข้อ ก.

๓๘. ปลงอายุสังขาร หมายถึงอะไร ?

ก. ออกบวช

ข. ปรีนิพพาน

ค. อาพาธ

ง. กำหนดวันปรีนิพพาน

เฉลยข้อ ง.

๓๙. ใครเป็นผู้ถวายอาหารบิณฑบาตครั้งสุดท้าย ?

ก. นางสุชาดา

ข. นางวิสาขา

ค. อนาถบิณฑิกะ

ง. นายจุนทะ

เฉลยข้อ ง.

๔๐. ก่อนปรีนิพพานพระพุทธเจ้าทรงตั้งใครเป็นศาสดาแทน ?

ก. พระมหากัสสปะ

ข. พระอานนท์

ค. พระไตรปิฎก

ง. พระธรรมวินัย

เฉลยข้อ ง.

๔๑. ระเบียบแบบแผนหรือแบบอย่างทางพระพุทธศาสนา เรียกว่าอะไร ?

ก. ศาสนปฏิบัติ

ข. ศาสนพิธี

ค. ศาสนธรรม

ง. ศาสนศึกษา

เฉลยข้อ ข.

๔๒. การกราบแบบเบญจางคประดิษฐ์ หมายถึงการกราบเช่นใด ?

ก. กราบครบองค์ ๕

ข. กราบ ๓ ครั้ง

ค. กราบ ๕ ครั้ง

ง. กราบครบองค์ ๘

เฉลยข้อ ก.

๔๓. กิริยาเช่นไร เรียกว่าอภิวาท ?

ก. การไหว้

ข. การกราบ

ค. การประนมมือ

ง. การน้อมศีรษะ

เฉลยข้อ ข.

๔๔. มะยัง ภัณฑะ วิสูง วิสูง ฯ เป็นคำอาธนาอะไร ?

ก. คีล ๔

ข. ธรรม

ค. พระปริตร

ง. เทคนิ

เฉลยข้อ ก.

๔๕. วิบัติปิณฑะพาหะ ฯ เป็นคำอาธนาอะไร ?

ก. คีล

ข. ธรรม

ค. พระปริตร

ง. เทคนิ

เฉลยข้อ ค.

๔๖. อะไรควรประเคนในยามวิกาล ?

ก. อาหาร

ข. น้ำปานะ

ค. ผลไม้

ง. ขนมน

เฉลยข้อ ข.

๔๗. วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาวันใด เป็นวันสำคัญสากลของโลก ?

ก. วันมาฆบูชา

ข. วันวิสาขบูชา

ค. วันอัฐมีบูชา

ง. วันอาสาฬหบูชา

เฉลยข้อ ข.

๔๘. องค์การใดกำหนดให้วันวิสาขบูชา เป็นวันสำคัญสากลของโลก ?

ก. สหประชาชาติ

ง. สหภาพยุโรป

ค. พุทธสมาคม

ง. สภากาชาด

เฉลยข้อ ก.

๔๙. การกรวดน้ำมุ่งประโยชน์อะไร ?

ก. อุทิศส่วนบุญ

ข. แสดงความเคารพ

ค. ตั้งจิตอธิษฐาน

ง. ให้เทวดารับรู้

เฉลยข้อ ก.

๕๐. สิ่งใดเป็นเครื่องประกอบพิธีทำบุญวันเกิด ?

ก. เครื่องทองน้อย

ข. ชันนํ้ามนต์

ค. ผ้าผูกโยง

ง. ผ้าบังสุกุล

เฉลยข้อ ข.

ปัญหาและเฉลยวิชาพุทธะ ธรรมศึกษาชั้นตรี

สอบในสนามหลวง

วันจันทร์ที่ ๒๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๙

๑. ข.	๑๑. ก.	๒๑. ค.	๓๑. ก.	๔๑. ข.
๒. ค.	๑๒. ข.	๒๒. ค.	๓๒. ข.	๔๒. ก.
๓. ค.	๑๓. ข.	๒๓. ค.	๓๓. ก.	๔๓. ข.
๔. ก.	๑๔. ก.	๒๔. ง.	๓๔. ง.	๔๔. ก.
๕. ก.	๑๕. ง.	๒๕. ก.	๓๕. ข.	๔๕. ค.
๖. ก.	๑๖. ข.	๒๖. ง.	๓๖. ก.	๔๖. ข.
๗. ค.	๑๗. ก.	๒๗. ข.	๓๗. ก.	๔๗. ข.
๘. ข.	๑๘. ข.	๒๘. ก.	๓๘. ง.	๔๘. ก.
๙. ข.	๑๙. ค.	๒๙. ข.	๓๙. ง.	๔๙. ก.
๑๐. ค.	๒๐. ค.	๓๐. ง.	๔๐. ง.	๕๐. ข.

ปัญหาและเฉลยวิชาเบญจศิลป์เบญจธรรม (วินัย) ธรรมศึกษาชั้นตรี

สอบในสนามหลวง

วันจันทร์ที่ ๒๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๙

๑. ข้อใด ควบคุมความประพฤติของคนให้อยู่ร่วมกันเป็นปกติสุข ?

ก. ทาน

ข. ศีล

ค. ภาวนา

ง. เมตตา

เฉลยข้อ ข.

๒. ศีลที่แปลว่าปกติ มุ่งถึงศีลประเภทใด ?

ก. ศีล ๕

ข. ศีล ๘

ค. ศีล ๑๐

ง. ศีล ๒๒๗

เฉลยข้อ ก.

๓. เจตนางดเว้นเมื่อเผชิญกับเหตุที่จะทำให้ผิดศีล ตรงกับข้อใด ?

ก. สัมปัตตวิริติ

ข. สมาทานวิริติ

ค. สมุจเฉทวิริติ

ง. ถูกทุกข้อ

เฉลยข้อ ก.

๔. ศีลข้อใด เป็นหลักประกันความปลอดภัยด้านทรัพย์สิน ?

ก. ข้อ ๑

ข. ข้อ ๒

ค. ข้อ ๓

ง. ข้อ ๕

เฉลยข้อ ข.

๕. การรักษาศีลมีประโยชน์แก่ใคร ?

ก. ตนเอง

ข. ครอบครัว

ค. สังคม

ง. ถูกทุกข้อ

เฉลยข้อ ง.

๖. ผู้จะสมานานศีล ๕ เบื้องต้นควรยึดถือสิ่งใดเป็นที่สรณะ ?

ก. พระพุทธรูป

ข. พระธรรม

ค. พระสงฆ์

ง. ถูกทุกข้อ

เฉลยข้อ ง.

๗. ข้อใด ไม่ใช่ลักษณะของการทำปาณาติบาต ?

ก. การฆ่า

ข. ทำร้ายร่างกาย

ค. ทรมาน

ง. โจรกรรม

เฉลยข้อ ง.

๘. คำว่า ทรมาน ตามศีลข้อที่ ๑ หมายถึงทำแก่ใคร ?

ก. มนุษย์

ข. สัตว์

ค. นักโทษ

ง. โจร

เฉลยข้อ ข.

๙. การทำสัตว์ให้ได้รับความลำบาก เรียกว่าอะไร ?

ก. ทรมาน

ข. โจรกรรม

ค. พลีกรรม

ง. อโหสิกรรม

เฉลยข้อ ก.

๑๐. ชนโค ชนไก่ กัดปลา จัดเข้าในทรมานข้อใด ?

ก. กักขัง

ข. ผจญสัตว์

ค. เล่นสนุก

ง. ใช้งาน

เฉลยข้อ ข.

๑๑. ผู้ทำผิดศีลข้อที่ ๑ ย่อมได้รับวิบากกรรมเช่นไร ?

ก. อายุสั้น

ข. ยากจน

ค. คนไม่นับถือ

ง. เสียดสี

เฉลยข้อ ก.

๑๒. ศีลข้อที่ ๒ บัญญัติขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ใด ?

ก. มีเมตตา

ข. มีสติ

ค. มีสัมมาชีพ

ง. มีสัจจะ

เฉลยข้อ ค.

๑๓. การถือเอาสิ่งของในเวลาเจ้าของเพลอ ตรงกับข้อใด ?

ก. ลัก

ข. ฉก

ค. ตู๋

ง. กรรโชก

เฉลยข้อ ข.

๑๔. ตัวอย่างใด เรียกว่าสมโจร ?

ก. เล่นการพนัน

ข. หยิบฉวย

ค. เก็บส่วย

ง. รับซื้อของโจร

เฉลยข้อ ง.

๑๕. นำของหนีภาษีเข้าประเทศ เรียกว่าอะไร ?

ก. หลอก

ข. ลวง

ค. ลักลอบ

ง. ยักยอก

เฉลยข้อ ค.

๑๖. ใช้อำนาจหน้าที่ถือเอาทรัพย์สินของส่วนรวมมาเป็นของตน เรียกว่าอะไร ?

ก. ลักลอบ

ข. ยักยอก

ค. รับสินบน

ง. สับเปลี่ยน

เฉลยข้อ ข.

๑๗. ข้อใดเป็นอาณิสงส์ของการรักษาศีลข้อที่ ๒ ?

ก. อายุยืน

ข. ปราศจากโจรภัย

ค. ปราศจากศัตรู

ง. คนยกย่อง

เฉลยข้อ ข.

๑๘. ศีลข้อที่ ๓ บัญญัติไว้เพื่อมุ่งหวังเรื่องใด ?

ก. เมตตาสงสาร

ข. การงานบริสุทธิ์

ค. พุทศคามจริง

ง. ไม่ทิ้งคู่ครอง

เฉลยข้อ ข.

๑๙. หึงต้องห้าม ใดแก่หึงประเภทใด ?

ก. บิดารักษา

ข. มารดารักษา

ค. หึงมีสามี

ง. ถูกทุกข้อ

เฉลยข้อ ง.

๒๐. มีศัตรูมากเป็นโทษของการผิดศีลข้อใด ?

ก. ข้อ ๒

ข. ข้อ ๓

ค. ข้อ ๔

ง. ข้อ ๕

เฉลยข้อ ข.

๒๑. ศีลข้อที่ ๔ บัญญัติไว้เพื่อมุ่งส่งเสริมเรื่องใด

ก. ขยัน

ข. ซื่อสัตย์

ค. ประหยัด

ง. อุตุน

เฉลยข้อ ข.

๒๒. ไม่เห็นบอกว่าเป็น รู้บอกว่าเป็น ตรงกับมุสาวาทข้อใด ?

ก. ปด

ข. ส่อเสียด

ค. หลอก

ง. สับปลับ

เฉลยข้อ ก.

๒๓. เรื่องมากพูดให้น้อย เพื่อปิดบังความบกพร่อง ตรงกับข้อใด ?

ก. ปด

ข. อำความ

ค. หลอก

ง. สับปลับ

เฉลยข้อ ข.

๒๔. การโฆษณาสินค้าเกินความเป็นจริง จัดเข้าในข้อใด ?

ก. ส่อเสียด

ข. ทำเลศ

ค. อำความ

ง. เสริมความ

เฉลยข้อ ง.

๒๕. อวดอ้างความศักดิ์สิทธิ์ที่ไม่เป็นจริง จัดเข้าในข้อใด ?

ก. ทนสาบาน

ข. ทำเล่ห์กระเท่ห์

ค. ทำเลศ

ง. อำความ

เฉลยข้อ ข.

๒๖. คำพูดที่ทำให้คนอื่นเกิดความเจ็บใจ ตรงกับข้อใด ?

ก. เสียดแทง

ข. สับปลับ

ค. กลัปล้ำ

ง. ทนสาบาน

เฉลยข้อ ก.

๒๗. ถ้อยคำใด ไม่จัดเป็นมุสาวาท ?

ก. ไหวหาร

ข. คืนคำ

ค. กลับคำ

ง. ทนสาบาน

เฉลยข้อ ก.

๒๘. มุสาวาท สำเร็จเพราะองค์ประกอบใด ?

ก. เรื่องไม่จริง

ข. จิตคิดจะพูด

ค. พยายามพูด

ง. ผู้ฟังเข้าใจตามนั้น

เฉลยข้อ ง.

๒๙. คีลข้อที่ ๕ เป็นหลักประกันเรื่องใด ?

ก. สุขภาพ

ข. คู่ครอง

ค. ทรัพย์สิน

ง. ความเชื่อถือ

เฉลยข้อ ก.

๓๐. ข้อใด เป็นประโยชน์จากการรักษาคีลข้อที่ ๕ ?

ก. ลดอุบัติเหตุ ข. ลดค่าใช้จ่าย

ค. ลดเหตุวิวาท

ง. ถูกทุกข้อ

เฉลยข้อ ง.

๓๑. การดื่มสุราเป็นเหตุก่อวิวาท ตรงกับตัวอย่างใด ?

ก. ยกพวกตีกัน

ข. ความจำเสื่อม

ค. เสียทรัพย์สิน

ง. ขาดความละเอียด

เฉลยข้อ ก.

๓๒. งดเหล้าเข้าพรรษา รณรงคฺให้ประชาชนรักษาคีลข้อใด?

ก. ข้อ ๒

ข. ข้อ ๓

ค. ข้อ ๔

ง. ข้อ ๕

เฉลยข้อ ง.

๓๓. คีลข้อที่ ๑ ควรประพฤติคู่กับกัลยาณธรรมข้อใด ?

ก. สติสัมปชัญญะ

ข. สัมมาอาชีวะ

ค. สัจจะ

ง. เมตตา

เฉลยข้อ ง.

๓๔. ความมีเมตตา ควรเริ่มต้นที่ใครก่อน ?

ก. ศัตรู

ข. ตนเอง

ค. คนใกล้ชิด

ง. คนนับถือ

เฉลยข้อ ข.

๓๕. ข้อใด เป็นอันสงฆ์ของการเจริญเมตตา ?

ก. หลับเป็นสุข

ข. ตื่นเป็นสุข

ค. ไม่ฝันร้าย

ง. ถูกทุกข้อ

เฉลยข้อ ง.

๓๖. ศีลข้อที่ ๒ ควรประพาศคู่กับเบญจธรรมข้อใด ?

ก. สติสัมปชัญญะ

ข. สัมมาอาชีวะ

ค. สัจจะ

ง. เมตตา

เฉลยข้อ ข.

๓๗. ขายสินค้าเกินราคา ชื่อว่าประพาศไม่เป็นธรรมในอะไร ?

ก. กิจการ

ข. บุคคล

ค. วัตถุ

ง. ถูกทุกข้อ

เฉลยข้อ ค.

๓๘. ไม่ทำงานตามหน้าที่ ชื่อว่าประพาศไม่เป็นธรรมในอะไร ?

ก. กิจการ

ข. บุคคล

ค. วัตถุ

ง. ถูกทุกข้อ

เฉลยข้อ ก.

๓๙. จ่ายค่าจ้างตามสัญญา ชื่อว่าประพาศเป็นธรรมในอะไร ?

ก. กิจการ

ข. บุคคล

ค. วัตถุ

ง. ถูกทุกข้อ

เฉลยข้อ ข.

๔๐. การต่อต้านทุจริตคอร์รัปชัน สนับสนุนเบญจธรรมข้อใด ?

ก. เมตตากรุณา

ข. สัมมาอาชีวะ

ค. สัจจะ

ง. สติสัมปชัญญะ

เฉลยข้อ ข.

๔๑. สหารสันโดษ เป็นคุณธรรมสำหรับใคร ?

ก. สามเณร

ข. ภรรยา

ค. เยาวชน

ง. นักเรียน

เฉลยข้อ ก.

๔๒. การทำหน้าที่เป็นภรรยาที่ดี จัดเข้าในข้อใด ?

ก. ปติวัตร

ข. สหารสันโดษ

ค. กิจวัตร

ง. จริยวัตร

เฉลยข้อ ก.

๔๓. คุณธรรมใด สนับสนุนการรักษาศีลข้อที่ ๓ ?

ก. เมตตา

ข. กามสังวร

ค. สัจจะ

ง. สติสัมปชัญญะ

เฉลยข้อ ข.

๔๔. ข้อใด ไม่จัดเป็นเบญจธรรมข้อสัจจะ ?

ก. กตัญญู

ข. ซื่อตรง

ค. เทียงธรรม

ง. ไม่ประมาท

เฉลยข้อ ง.

๔๕. การทำหน้าที่โดยสุจริต จริ่งใจ ไม่หลอกลวง ตรงกับข้อใด?

ก. ซื่อตรง

ข. เทียงธรรม

ค. สวามิภักดิ์

ง. กตัญญู

เฉลยข้อ ก.

๔๖. บุตรธิดาตั้งใจปรนนิบัติบิดามารดา เชื่อว่าประพฤติกุณธรรมใด ?

ก. ซื่อตรง

ข. เทียงธรรม

ค. สวามิภักดิ์

ง. กตัญญู

เฉลยข้อ ง.

๔๗. บุคคลประพฤติเช่นไร เชื่อว่ามีความเทียงธรรม ?

ก. ไม่ประมาท

ข. ไม่มีอคติ

ค. มีความซื่อตรง

ง. มีความภักดี

เฉลยข้อ ข.

๔๘. ความมีสติรอบคอบส่งเสริมการรักษาศีลข้อใด ?

ก. ข้อ ๒

ข. ข้อ ๓

ค. ข้อ ๔

ง. ข้อ ๕

เฉลยข้อ ง.

๔๙. ความมีสติรอบคอบ มีประโยชน์อย่างไร ?

ก. ทำให้ไม่ผิดพลาด

ข. พุทไม่ผิดพลาด

ค. คิดไม่ผิดพลาด

ง. ถูกทุกข้อ

เฉลยข้อ ง.

๕๐. เบญจศีลเบญจธรรม มีประโยชน์กับใคร ?

ก. ตนเอง

ข. ครอบครัว

ค. ประเทศชาติ

ง. ถูกทุกข้อ

เฉลยข้อ ง.

มหาวิทยาลัยศิลปากร (วินัย) ธรรมศึกษาชั้นตรี

สอบในสนามหลวง

วันจันทร์ที่ ๒๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๙

๑. ข.	๑๑. ก.	๒๑. ข.	๓๑. ก.	๔๑. ก.
๒. ก.	๑๒. ค.	๒๒. ก.	๓๒. ง.	๔๒. ก.
๓. ก.	๑๓. ข.	๒๓. ข.	๓๓. ง.	๔๓. ข.
๔. ข.	๑๔. ง.	๒๔. ง.	๓๔. ข.	๔๔. ง.
๕. ง.	๑๕. ค.	๒๕. ข.	๓๕. ง.	๔๕. ก.
๖. ง.	๑๖. ข.	๒๖. ก.	๓๖. ข.	๔๖. ง.
๗. ง.	๑๗. ข.	๒๗. ก.	๓๗. ค.	๔๗. ข.
๘. ข.	๑๘. ข.	๒๘. ง.	๓๘. ก.	๔๘. ง.
๙. ก.	๑๙. ง.	๒๙. ก.	๓๙. ข.	๔๙. ง.
๑๐. ข.	๒๐. ข.	๓๐. ง.	๔๐. ข.	๕๐. ง.

ปัญหาวิชาการที่ธรรม ธรรมศึกษาชั้นโท
สอบในสนามหลวง
วันจันทร์ที่ ๒๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๙

ชีวิตวาปี สบปลโย
ปณณาย จ อลาเกษ

อปี วิตตปริกขยา
วิตตวาปี น ชีวติ.

ถึงสิ้นทรัพย์ ผู้มีปัญญาก็เป็นอยู่ได้ แต่อับปัญญาแม้มีทรัพย์ ก็เป็นอยู่ไม่ได้.

(มหากปิณเธร)

พ. เกร. ๒๖/๓๕๐

แต่งอธิบายให้สมเหตุผล อ้างสุภาษิตอื่นมาประกอบด้วย ๒ ข้อ และบอกชื่อคัมภีร์ที่มาแห่งสุภาษิต
นั้นด้วย สุภาษิตที่อ้างมานั้นต้องเรียงเชื่อมความให้ติดต่อสมเรื่องกับกระฐูตั้ง
ขึ้นนี้ กำหนดให้เขียนลงในใบตอบตั้งแต่ ๓ หน้า (เว้นบรรทัด) ขึ้นไป

ให้เวลา ๓ ชั่วโมง

ปัญหาและเฉลยวิชาธรรม ธรรมศึกษาชั้นโท

สอบในสนามหลวง

วันจันทร์ที่ ๒๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๙

๑. สมถกัมมัฏฐาน เป็นอุบายสงบใจจากอะไร ?

ก. นีวรณ์

ข. อุปกิเลส

ค. วัตถุกาม

ง. อกุศลกรรม

เฉลยข้อ ก.

๒. จะรู้แจ้งสรรพสิ่งตามเป็นจริง ต้องเจริญกัมมัฏฐานอะไร ?

ก. อนุสสติ

ข. อสุภะ

ค. สมถะ

ง. วิปัสสนา

เฉลยข้อ ง.

๓. ข้อใด จัดเป็นอามิสบูชา ?

ก. ช่วยเหลือคนเจ็บป่วย

ข. ให้เงินพ่อแม่

ค. เคารพเชื่อฟังพ่อแม่

ง. รักษาศีล

เฉลยข้อ ข.

๔. ข้อใด จัดเป็นอามิสปฏิบัติสัณถาร ?

ก. เลี้ยงอาหาร

ข. ยิ้มแย้มแจ่มใส

ค. ต้อนรับสมฐานะ

ง. มีมิตรไมตรี

เฉลยข้อ ก.

๕. อะไรเป็นกายิกสุข คือสุขทางกาย ?

ก. อารมณ์ดี

ข. จิตผ่องใส

ค. ไม่มีโรค

ง. ไม่ซึมเศร้า

เฉลยข้อ ค.

๖. คนมีกามวิตก มักมีพฤติกรรมเช่นใด ?

ก. ขาดเมตตา

ค. โกรธง่าย

เฉลยข้อ ง.

ข. วิตกกังวล

ง. เจ้าชู้

๗. จะบรรเทาพยาบาลวิตกด้วยวิธีใด ?

ก. แผ่เมตตา

ค. สวดมนต์

เฉลยข้อ ก.

ข. รักษาศีล

ง. ฟังธรรม

๘. ความคิดในทางใด จัดเป็นเนกขัมมวิตก ?

ก. ออกจากกาม

ค. ไม่ปองร้าย

เฉลยข้อ ก.

ข. ไม่พยาบาล

ง. ไม่เบียดเบียน

๙. คิดอย่างไร จัดเป็นอวิหิงสาวิตก ?

ก. คิดไม่เบียดเบียน

ค. ไม่คิดปองร้าย

เฉลยข้อ ก.

ข. คิดแก้ปัญหา

ง. คิดออกบวช

๑๐. คนที่เชื่อง่ายไร้เหตุผล เพราะถูกไฟใดเผา ?

ก. ไฟราคะ

ค. ไฟโมหะ

เฉลยข้อ ค.

ข. ไฟโทสะ

ง. ถูกทุกข้อ

๑๑. โลกาธิปไตยยะ มีลักษณะเช่นไร ?

ก. ไม่ฟังใคร

ค. ถือความยุติธรรม

เฉลยข้อ ง.

ข. ไม่ตามกระแส

ง. ถือเสียงข้างมาก

๑๒. ข้อใดเป็นความหมายของคำว่า ญาณ ?

ก. สมารถขั้นสูง

ค. อิทธิฤทธิ์

เฉลยข้อ ข.

ข. ปัญญาหยั่งรู้

ง. ฉานสมาบัติ

๒๗. การเจริญเมตตาอภัยปมัญญา ควรเริ่มที่ใครก่อน ?

ก. ตนเอง

ข. มิตร

ค. ศัตรู

ง. สัตว์โลก

เฉลยข้อ ก.

๒๘. มีจิตริษยาเมื่อเห็นคนอื่นได้ดี เชื่อว่าไม่มีอภัยปมัญญาข้อใด ?

ก. เมตตา

ข. กรุณา

ค. มุทิตา

ง. อุเบกขา

เฉลยข้อ ค.

๒๙. ผู้แรกถึงกระแสพระนิพพาน หมายถึงพระอริยบุคคลชั้นใด ?

ก. พระโสดาบัน

ข. พระสกทาคามี

ค. พระอนาคามี

ง. พระอรหันต์

เฉลยข้อ ก.

๓๐. พระอนาคามี ละสังโยชน์ชนิดใดได้เด็ดขาด ?

ก. สักกายทิฏฐิ

ข. รูปราคะ

ค. อรูปราคะ

ง. มานะ

เฉลยข้อ ก.

๓๑. ศรัทธาในสัมปราชัยกัตถประโยชน์ มีความหมายตรงกับข้อใด ?

ก. เชื่อสิ่งที่ควรเชื่อ

ข. เชื่อพ่อแม่

ค. เชื่อตำรา

ง. เชื่อพระ

เฉลยข้อ ก.

๓๒. ผู้รู้จักบาปบุญคุณโทษ จัดเป็นสัมปทาใด ?

ก. สัทธาสัมปทา

ข. สีสสัมปทา

ค. จากสัมปทา

ง. ปัญญาสัมปทา

เฉลยข้อ ง.

๓๓. พระพุทธเจ้าทรงแสดงเรื่องทาน เพื่อประโยชน์อะไร ?

ก. ละความตระหนี่

ข. ไม่เบียดเบียน

ค. ไม่พยายาท

ง. ไปสวรรค์

เฉลยข้อ ก.

๓๔. สັดคคกถา มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องใด ?

ก. ฟอกจิตให้สงบ

ข. ลดตระหนี่

ค. หนี कामารมณั

ง. มุ่งตรงสวรรค์

เฉลยข้อ ง.

๓๕. ความตระหนี่อะไร จัดเป็นอวาสมัจฉริยะ ?

ก. ที่อยู่

ข. สมบัติ

ค. ความรู้

ง. ตระกูล

เฉลยข้อ ก.

๓๖. คนที่ไม่รู้จักแบ่งปัน หวงไว้บริโภคคนเดียว เพราะตระหนี่อะไร ?

ก. ตระกูล

ข. ลาภ

ค. วรรณะ

ง. ที่อยู่

เฉลยข้อ ข.

๓๗. คนหูจิริต คิดมิชอบ เพราะถูกมารประเภทใดครอบงำ ?

ก. กิเลสมาร

ข. อภิสังขารมาร

ค. มัจจุมาร

ง. เทวปุตตมาร

เฉลยข้อ ก.

๓๘. คำว่ามารเป็นโทษที่ล้างผลาญอะไร ?

ก. ความดี

ข. ความชั่ว

ค. ความเศร้าหมอง

ง. ความทุกข์

เฉลยข้อ ก.

๓๙. ขณะเจริญพระกัมมัฏฐาน มกัง่วงนอนเพราะถูกนิวรรณีใดครอบงำ ?

ก. กามฉันท

ข. พยาบาท

ค. ถีนมิทระ

ง. วิจิกิจฉา

เฉลยข้อ ค.

๔๐. อาฆาตมาดร้ายของเวรผู้อื่น เพราะถูกนิวรรณีใดครอบงำ ?

ก. กามฉันท

ข. พยาบาท

ค. ถีนมิทระ

ง. วิจิกิจฉา

เฉลยข้อ ข.

๔๑. วิจิกิจฉา หมายถึง ความล่งเลงสั่งในเรื่องใด ?

ก. บาบบุญ

ข. พระรัตนตรัย

ค. นรกสวรรค์

ง. ถูกทุกข้อ

เฉลยข้อ ง.

๔๒. ความรู้สึกสุขทุกข์ เฉย ๆ ไม่สุขไม่ทุกข์ เรียกว่าอะไร ?

ก. รูป

ข. เวทนา

ค. สัญญา

ง. สังขาร

เฉลยข้อ ข.

๔๓. โสมนัส ในเวทนา ๕ หมายถึงข้อใด ?

ก. ทุกข์กาย

ข. ทุกข์ใจ

ค. สุขกาย

ง. สุขใจ

เฉลยข้อ ง.

๔๔. คนถือมงคตต้นข้าว ชอบเชื้อข้าวลื้อ จัดเป็นคนมีจริตใด ?

ก. รากจริต

ข. โทสจริต

ค. โมหจริต

ง. สัทธาจริต

เฉลยข้อ ง.

๔๕. คุณของพระธรรมชื่อว่า สุนทิกุณฺโถ ตรงกับข้อใด ?

ก. เห็นได้ด้วยตน

ข. ไม่จำกัดกาล

ค. รู้เฉพาะตน

ง. เรียกให้มาดู

เฉลยข้อ ก.

๔๖. อปริหานิยธรรม ส่งเสริมสนับสนุนเรื่องใด ?

ก. ความสามัคคี

ข. ความขยัน

ค. ความอดทน

ง. ความพอเพียง

เฉลยข้อ ก.

๔๗. การประกอบอาชีพในทางสุจริต จัดเข้าในมรรคใด ?

ก. สัมมาทิฐิ

ข. สัมมาสังกัปปะ

ค. สัมมากัมมันตะ

ง. สัมมาอาชีวะ

เฉลยข้อ ง.

๔๘. พุทธคุณบทว่า โลกวิทู ตรงกับข้อใด ?

ก. ผู้ตรัสรู้เอง

ข. ผู้รู้แจ้งโลก

ค. ผู้เสด็จไปได้แล้ว

ง. ผู้มีโชค

เฉลยข้อ ข.

๔๙. สังฆคุณบทว่า ทกฺขิณฺเญโย หมายถึงบุคคลในข้อใด ?

ก. ปุถุชน

ข. กัลยาณชน

ค. สาสฺนชน

ง. อริยบุคคล

เฉลยข้อ ง.

๕๐. พระมหาชนก เป็นแบบอย่างของผู้บำเพ็ญบารมีธรรมใด ?

ก. ทานบารมี

ข. สีลบารมี

ค. วิริยบารมี

ง. สัจจบารมี

เฉลยข้อ ค.

เจलयิชาธรรม ธรรมศึกษาชั้นโท
สอบในสนามหลวง
วันจันทร์ที่ ๒๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๙

๑. ก.	๑๑. ง.	๒๑. ก.	๓๑. ก.	๔๑. ง.
๒. ง.	๑๒. ข.	๒๒. ค.	๓๒. ง.	๔๒. ข.
๓. ข.	๑๓. ก.	๒๓. ค.	๓๓. ก.	๔๓. ง.
๔. ก.	๑๔. ค.	๒๔. ก.	๓๔. ง.	๔๔. ง.
๕. ค.	๑๕. ก.	๒๕. ง.	๓๕. ก.	๔๕. ก.
๖. ง.	๑๖. ก.	๒๖. ข.	๓๖. ข.	๔๖. ก.
๗. ก.	๑๗. ข.	๒๗. ก.	๓๗. ก.	๔๗. ง.
๘. ก.	๑๘. ก.	๒๘. ค.	๓๘. ก.	๔๘. ข.
๙. ก.	๑๙. ง.	๒๙. ก.	๓๙. ค.	๔๙. ง.
๑๐. ค.	๒๐. ก.	๓๐. ก.	๔๐. ข.	๕๐. ค.

๖. ใครเป็นกำลังสำคัญในการประกาศพระศาสนาครั้งแรก ที่แคว้นมคธ ?

ก. พระสารีบุตร

ข. พระอุรุเวลกัสสปะ

ค. พระอานนท์

ง. พระอุบาลี

เฉลยข้อ ข.

๗. พระสาวกรูปใด ก่อนบวชบำเพ็ญพรตด้วยการบวชไฟ ?

ก. พระอุรุเวลกัสสปะ

ข. พระสารีบุตร

ค. พระอานนท์

ง. พระราหุล

เฉลยข้อ ก.

๘. อุปติสสะและโกสิตตะ เคยบวชในสำนักใครมาก่อน ?

ก. นิคกรณภินาฏบุตร

ข. สัตถ์ชัยปริพาชก

ค. อุปกาศิวก

ง. ปุรณกัสสปะ

เฉลยข้อ ข.

๙. พระธรรมเสนาบดี เป็นชื่อเรียกพระสาวกรูปใด ?

ก. พระสารีบุตร

ข. พระมหากัสสปะ

ค. พระอานนท์

ง. พระอุบาลี

เฉลยข้อ ก.

๑๐. พระสาวกรูปใด เป็นแบบอย่างเรื่องความกตัญญู ?

ก. พระราธะ

ข. พระยลชะ

ค. พระสารีบุตร

ง. พระราหุล

เฉลยข้อ ค.

๑๑. นาลันทา เป็นบ้านเกิดของพระสาวกรูปใด ?

ก. พระโกณฑัญญะ

ข. พระสารีบุตร

ค. พระอานนท์

ง. พระราหุล

เฉลยข้อ ข.

๑๒. พระสาวกรูปใดเปรียบเหมือนนางนมผู้เลี้ยงดูทารก ?

ก. พระโกณฑัญญะ

ข. พระสารีบุตร

ค. พระโมคคัลลานะ

ง. พระอุบาลี

เฉลยข้อ ค.

๑๓. พระพุทธเจ้าตรัสอธิบายแก่งว่งแก่พระสาวกรูปใด ?

ก. พระอัสสชิ

ข. พระโมคคัลลานะ

ค. พระอนนท

ง. พระราหุล

เฉลยข้อ ข.

๑๔. เราจักไม่ชูงวงเข้าไปสู่ตระกูล คำว่าชูงวงตรงกับข้อใด ?

ก. ยกตนข่มท่าน

ข. ถีตตัว

ค. ลดตัว

ง. ประจบ

เฉลยข้อ ข.

๑๕. พระมหากัสสปะเห็นโทษในการครองเรือนอย่างไร จึงออกบวช ?

ก. รับผิดชอบมาก

ข. ก่อเวร

ค. ก่อศัตรู

ง. คอยเป็นผู้รับบาป

เฉลยข้อ ง.

๑๖. พระมหากัสสปะได้รับยกย่องว่าเป็นผู้เลิศในด้านใด ?

ก. มีปัญญามาก

ข. มีบิรวารมาก

ค. รัตต์ปัญญา

ง. ทรงรุดงค์

เฉลยข้อ ง.

๑๗. ชูตงค์ข้อใดที่พระมหากัสสปะ ไม่ถือปฏิบัติเป็นวัตร ?

ก. อยู่ป่า

ข. ถีตผ้าบังสุกุล

ค. เทียวบิณฑบาต

ง. อยู่โคนไม้

เฉลยข้อ ง.

๑๘. พระมหากัสสปะ รับหน้าที่อะไรในครั้งปฐมสังคายนา ?

ก. ตอบพระวินัย

ข. ตอบพระธรรม

ค. ตอบพระอภิธรรม

ง. ประธานสงฆ์

เฉลยข้อ ง.

๑๙. พระมหากัสสปะ ก่อนบวชดำรงตำแหน่งอะไร ?

ก. บุโรหิต

ข. องครักษ์

ค. เจ้าลัทธิ

ง. อำมาตย์

เฉลยข้อ ก.

๒๐. ข้อใดเป็นเนอตหัตถ์คชของพระมหากัจฉายนะ ?

ก. มีสติ

ข. เป็นพหุสูติ

ค. มีความเพียร

ง. อธิบายความย่อให้พิศดาร

เฉลยข้อ ง.

๒๑. พระอานนท์เกี่ยวข้องกับพระพุทธเจ้าอย่างไร ?

ก. พระอนุชา

ข. สหชาติ

ค. พุทธอุปัฏฐาก

ง. ถูกทุกข้อ

เฉลยข้อ ง.

๒๒. พระอานนท์บรรลุโสดาปัตติผล เพราะฟังธรรมจากใคร ?

ก. พระปฐมณันตานีบุตร

ข. พระอัสสชิ

ค. พระยสะ

ง. พระสารีบุตร

เฉลยข้อ ก.

๒๓. พระอานนท์ทูลขออะไร ก่อนรับหน้าที่พุทธอุปัฏฐาก ?

ก. พร ๘ ประการ

ข. สิทธิพิเศษ

ค. เอตหัตถ์คช

ง. ปกครองสงฆ์

เฉลยข้อ ก.

๒๔. พระอานนท์ทูลขอพรข้อสุดท้าย เพื่อประโยชน์อะไร ?

ก. ลาภสักการะ

ข. อำนาจ

ค. ทรงจำธรรม

ง. แสดงกตัญญู

เฉลยข้อ ค.

๒๕. พระอุบาลีก่อนบวช ท่านมีตำแหน่งอะไรในราชสำนัก ?

ก. ปุโรหิต

ข. อำมาตย์

ค. นายภาษามาลา

ง. ทหารองครักษ์

เฉลยข้อ ค.

๒๖. ในคราวปฐมสังคายนา พระอุบาลีทำหน้าที่อะไร ?

ก. ตอบพระวินัย

ข. ตอบพระอภิธรรม

ค. ตอบพระสุตตร

ง. ถูกทุกข้อ

เฉลยข้อ ก.

๒๗. พระสาวกรูปใด อยู่ในครมร์มารดานานที่สุด ?

ก. พระอานนท์

ข. พระจุนทะ

ค. พระอุบาลี

ง. พระสีวลี

เฉลยข้อ ง.

๒๘. พระสีวลีได้รับยกย่องว่าเป็นเลิศในด้านใด ?

ก. มีฤทธิ์

ข. มีลาภ

ค. มีปัญญา

ง. มีคติ

เฉลยข้อ ข.

๒๙. ใครเป็นพระอุปัชฌาย์ของพระราहुล ?

ก. พระอัสสชิ

ข. พระมหากัสสปะ

ค. พระสารีบุตร

ง. พระอุบาลี

เฉลยข้อ ค.

๓๐. พระราहुลได้รับยกย่องว่าเป็นเลิศด้านใด ?

ก. มีบริวารมาก

ข. มีลาภมาก

ค. ใคร่ในการศึกษา

ง. พหุสูต

เฉลยข้อ ค.

๓๑. ใครเป็นภิกษุณีรูปแรกในพระพุทธศาสนา ?

ก. ปชชาติโคตมี

ข. กัสสาโคตมี

ค. เขมา

ง. ปญจามรา

เฉลยข้อ ก.

๓๒. พระสาวกรูปใด ทูลขอให้สตรีนวชนเป็นภิกษุณี ?

ก. พระอานนท์

ข. พระอุบาลี

ค. พระสารีบุตร

ง. พระสีวลี

เฉลยข้อ ก.

๓๓. ในครุธรรมภิกษุณีต้องพึงโอวาทจากภิกษุสงฆ์มีกำหนดเวลาไว้อย่างไร ?

ก. ทุกวัน

ข. ทุกกึ่งเดือน

ค. ทุกเดือน

ง. ทุกปี

เฉลยข้อ ข.

๓๔. ครุธรรมข้อใด กำหนดให้ภิกษุณีต้องอยู่ในอาวาสที่มีพระภิกษุจำพรรษา ?

ก. ข้อ ๒

ข. ข้อ ๔

ค. ข้อ ๖

ง. ข้อ ๘

เฉลยข้อ ก.

๓๕. พระขมาเถรี บรรลุพระอรหัตผลเพราะฟังธรรมเรื่องใด ?

ก. ความไม่เที่ยง

ข. ความงาม

ค. ความอดทน

ง. ความเพียร

เฉลยข้อ ก.

๓๖. พระขมาเถรี บวชด้วยวิธีใด ?

ก. รับครุธรรม

ข. เอหิภิกขุ

ค. ไตรสรณคัมภ์

ง. รับโอวาท

เฉลยข้อ ข.

๓๗. พระอุบลวรรณาเถรีเกิดในตระกูลใด ?

ก. กษัตริย์

ข. เศรษฐี

ค. พราหมณ์

ง. คูหา

เฉลยข้อ ข.

๓๘. พระอุบลวรรณาเถรี ได้รับยกย่องว่าเป็นเลิศด้านใด ?

ก. มีฤทธิ์มาก

ข. รัตตัญญู

ค. มีปัญญามาก

ง. ทรงวินัย

เฉลยข้อ ก.

๓๙. พระปฎาจาราเถรี ได้รับยกย่องว่าเป็นเลิศด้านใด ?

ก. มีฤทธิ์มาก

ข. รัตตัญญู

ค. มีปัญญามาก

ง. ทรงวินัย

เฉลยข้อ ง.

๔๐. ประวัตติพระปฎาจาราเถรี เป็นคติเตือนใจเรื่องใด ?

ก. ความรัก

ข. ความโลภ

ค. ความโกรธ

ง. ความริษยา

เฉลยข้อ ก.

๔๑. การทำวัตรสวดมนต์ มีความมุ่งหมายอย่างไร ?

ก. ละกิเลส

ค. ขอพรสิ่งศักดิ์สิทธิ์

เฉลยข้อ ข.

ข. เป็นอุบายสงบจิต

ง. ถูกทุกข้อ

๔๒. พิธีถวายเทียนพรรษา นิยมถวายช่วงเวลาใด ?

ก. เข้าพรรษา

ค. ลอยกระทง

เฉลยข้อ ก.

ข. ออกพรรษา

ง. ทอดกฐิน

๔๓. วันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๘ ตรงกับวันอะไร ?

ก. เข้าพรรษา

ค. ปวารณา

เฉลยข้อ ก.

ข. ลอยกระทง

ง. ทอดกฐิน

๔๔. วันเทโวโรหณะ ชาวพุทธนิยมทำบุญอะไร ?

ก. ตักบาตร

ค. ทอดกฐิน

เฉลยข้อ ก.

ข. บังสุกุล

ง. ทอดผ้าป่า

๔๕. วันธรรมสวนะ เรียกอีกอย่างหนึ่งว่าวันอะไร ?

ก. วันอุโบสถ

ค. วันพระ

เฉลยข้อ ค.

ข. วันเข้าพรรษา

ง. วันปวารณา

๔๖. การเจริญพระพุทธมนต์เกิดขึ้นครั้งแรกที่เมืองใด ?

ก. ราชคฤห์

ค. สāvātthī

เฉลยข้อ ข.

ข. เวสาลี

ง. พาราณสี

๔๗. ขันหมาก เป็นเครื่องประกอบพิธีใด ?

ก. แต่งงาน

ค. โคนจุก

เฉลยข้อ ก.

ข. ทำบุญอายุ

ง. แทนาค

๔๘. งานมงคลสมรส ปัจจุบันนิยมนิมนต์พระกี่รูป ?

ก. ๔ รูป

ข. ๕ รูป

ค. ๙ รูป

ง. ๑๐ รูป

เฉลยข้อ ค.

๔๙. พิธีทำบุญอายุ เริ่มมีมาตั้งแต่สมัยใด ?

ก. รัชกาลที่ ๔

ข. รัชกาลที่ ๕

ค. รัชกาลที่ ๖

ง. รัชกาลที่ ๗

เฉลยข้อ ก.

๕๐. พิธีศพเคราะห์ นิยมจัดขึ้นในงานทำบุญอะไร ?

ก. ทำบุญอายุ

ข. แต่งงาน

ค. ขึ้นบ้านใหม่

ง. โกนจุก

เฉลยข้อ ก.

เจलयิวชานนุพพทประวัตติ ธรรมคึภษาชั้นโท

สอบในสนามหลวง

วันจันทร์ที่ ๒๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๙

๑. ค.	๑๑. ข.	๒๑. ง.	๓๑. ก.	๔๑. ข.
๒. ค.	๑๒. ค.	๒๒. ก.	๓๒. ก.	๔๒. ก.
๓. ก.	๑๓. ข.	๒๓. ก.	๓๓. ข.	๔๓. ก.
๔. ข.	๑๔. ข.	๒๔. ค.	๓๔. ก.	๔๔. ก.
๕. ง.	๑๕. ง.	๒๕. ค.	๓๕. ก.	๔๕. ค.
๖. ข.	๑๖. ง.	๒๖. ก.	๓๖. ข.	๔๖. ข.
๗. ก.	๑๗. ง.	๒๗. ง.	๓๗. ข.	๔๗. ก.
๘. ข.	๑๘. ง.	๒๘. ข.	๓๘. ก.	๔๘. ค.
๙. ก.	๑๙. ก.	๒๙. ค.	๓๙. ง.	๔๙. ก.
๑๐. ค.	๒๐. ง.	๓๐. ค.	๔๐. ก.	๕๐. ก.

ปัญหาและเฉลยวิชาอุโบสถ (วินัย) ธรรมศึกษาชั้นโท

สอบในสนามหลวง

วันจันทร์ที่ ๒๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๙

๑. อุโบสถศีล เป็นศีลสำหรับใคร ?

ก. ภิกษุ

ข. ภิกษุณี

ค. สามเณร

ง. อุบาสกอุบาสิกา

เฉลยข้อ ง.

๒. อุโบสถศีล พระพุทธเจ้าทรงบัญญัติไว้กี่สิกขาบท ?

ก. ๕ สิกขาบท

ข. ๘ สิกขาบท

ค. ๑๐ สิกขาบท

ง. ๒๒๗ สิกขาบท

เฉลยข้อ ข.

๓. อุโบสถศีลในพระพุทธศาสนาแบ่งประเภทตามระยะเวลาการรักษามีเท่าไร ?

ก. ๒ ประเภท

ข. ๓ ประเภท

ค. ๔ ประเภท

ง. ๕ ประเภท

เฉลยข้อ ข.

๔. อุโบสถศีลที่กำหนดให้รักษาวนหนึ่งกับคืนหนึ่ง ตรงกับข้อใด ?

ก. ปกติอุโบสถ

ข. ปฏิชาครอุโบสถ

ค. ปาฏิหาริย์อุโบสถ

ง. นิพัทธอุโบสถ

เฉลยข้อ ก.

๕. ปฏิชาครอุโบสถมีระยะเวลาในการสมาทานรักษานานเท่าไร?

ก. วันหนึ่งคืนหนึ่ง

ข. คราวละ ๓ วัน

ค. ปีละ ๓ เดือน

ง. ตลอดชีวิต

เฉลยข้อ ข.

๖. อุโบสถที่ต้องรักษาติดต่อกันเป็นระยะเวลา ๔ เดือนในฤดูฝน เรียกว่าอะไร ?

ก. ปกติอุโบสถ

ข. ปฏิชาครอุโบสถ

ค. ปาฏิหาริย์อุโบสถ

ง. อริยอุโบสถ

เฉลยข้อ ค.

๗. อุโบสถประเภทใด ให้ผลมากแก่ผู้สมาทานรักษา ?

ก. โคपालอุโบสถ

ข. นิคัณฐอุโบสถ

ค. อริยอุโบสถ

ง. ถูกทุกข้อ

เฉลยข้อ ค.

๘. อุโบสถใด เป็นการรักษาคำนั่งถึงผลประโยชน์เหมือนคนรับจ้างเลี้ยงโค ?

ก. โคपालอุโบสถ

ข. นิคัณฐอุโบสถ

ค. อริยอุโบสถ

ง. ปกติอุโบสถ

เฉลยข้อ ก.

๙. ข้อใด เป็นอานิสงส์สูงสุดของการรักษาอุโบสถศีล ?

ก. เข้าถึงสุคติ

ข. มีโภคสมบัติ

ค. มีสุขภาพแข็งแรง

ง. เข้าถึงนิพพาน

เฉลยข้อ ง.

๑๐. การถึงพระรัตนตรัยว่าเป็นที่พึงที่ระลึก เรียกว่าอะไร ?

ก. ไตรลักษณ์

ข. ไตรสิกขา

ค. ไตรภูมิ

ง. ไตรสรณคัมภีร์

เฉลยข้อ ง.

๑๑. การขาดจากสรณคัมภีร์อาจเกิดขึ้นได้กับบุคคลใด ?

ก. บุคคลทั่วไป

ข. พระโสดาบัน

ค. พระสกทาคามี

ง. พระอนาคามี

เฉลยข้อ ก.

๑๒. คำว่า อุโบสถ แปลว่าอะไร ?

ก. การจำพรรษา

ข. การปฏิบัติธรรม

ค. การเข้าจำ

ง. การอดอาหาร

เฉลยข้อ ค.

๑๓. การทำชีวิตสัตว์ให้ตกลงไป เรียกว่าอะไร ?

ก. ปาณาติบาต

ข. อทินนาทาน

ค. อพรหมจรรย์

ง. มุสาวาท

เฉลยข้อ ก.

๑๔. อุโบสถศีลข้อที่ ๑ บัญญัติขึ้นเพื่อต้องการให้ผู้รักษากลายเป็นคนเช่นไร ?

ก. ขยัน

ข. อดทน

ค. ซื่อสัตย์

ง. มีเมตตา

เฉลยข้อ ง.

๑๕. การล่วงละเมิดอุโบสถศีลข้อที่ ๑ ย่อมได้รับผลกระทบอย่างไร ?

ก. อายุสั้น

ข. เลียทรัพย์

ค. ก่อศัตรู

ง. ขาดความเชื่อถือ

เฉลยข้อ ก.

๑๖. ข้อใด ไม่ใช่ข้อานิสงส์การรักษาอุโบสถศีลข้อที่ ๑ ?

ก. มีร่างกายสมบูรณ์

ข. มีสติสมบูรณ์

ค. มีกำลังมาก

ง. มีอายุยืน

เฉลยข้อ ข.

๑๗. ข้อใด เป็นองค์ทำให้การรักษาอุโบสถศีลข้อที่ ๑ ขาด ?

ก. สัตว์ตาย

ข. ลักขณมาได้

ค. ยินดีในการเสพ

ง. คนอื่นเข้าใจคำพูด

เฉลยข้อ ก.

๑๘. ผู้สมาทานรักษาอุโบสถศีลข้อที่ ๒ ให้งดเว้นการกระทำใด ?

ก. ฆ่าสัตว์

ข. ลักทรัพย์

ค. ล่วงประเวณี

ง. พุดเท็จ

เฉลยข้อ ข.

๑๙. ความพยายามลักทรัพย์ เป็นเหตุให้อุโบสถศีลข้อใดขาด ?

ก. ข้อ ๑

ข. ข้อ ๒

ค. ข้อ ๓

ง. ข้อ ๔

เฉลยข้อ ข.

๒๐. ข้อใด ขาดเพราะกระทำเองหรือใช้ให้คนอื่นกระทำ ?

ก. อทินนาทาน

ข. อพรหมจรรย์

ค. สุราเมรัย

ง. วิกาลโภชนา

เฉลยข้อ ก.

๒๑. ยากจนเจริญใจไร้ที่พึ่ง เป็นโทษการล่วงละเมิดอุโบสถศีลข้อใด ?

ก. ปาณาติบาต

ข. อทินนาทาน

ค. มุสาวาท

ง. สุราเมรัย

เฉลยข้อ ข.

๒๒. ประพฤติตนเว้นจากการเสพเมถุนเป็นการรักษาอุโบสถศีลข้อใด ?

ก. ข้อที่ ๑

ข. ข้อที่ ๒

ค. ข้อที่ ๓

ง. ข้อที่ ๔

เฉลยข้อ ค.

๒๓. อุโบสถศีลข้อที่ ๓ บัญญัติขึ้นเพื่อระงับกิเลสใด?

ก. ความกำหนัด

ข. ความโกรธ

ค. ความพยาบาท

ง. ความริษยา

เฉลยข้อ ก.

๒๔. อพรหมจรรย์ เวรมณี ในห้วงวันการกระทำผิดทางทวารใด ?

ก. กายทวาร

ข. วจีทวาร

ค. มโนทวาร

ง. ไตรทวาร

เฉลยข้อ ก.

๒๕. ข้อใด เป็นเหตุให้อุโบสถศีลข้อที่ ๓ ขาดโดยสมบูรณ์?

ก. วัตถุที่จะเสพ

ข. จิตคิดจะเสพ

ค. พยายามเสพ

ง. มีความยินดี

เฉลยข้อ ง.

๒๖. การประพฤติพรหมจรรย์ในอุโบสถศีลข้อ ๓ ในห้วงวันอะไร ?

ก. การฆ่าสัตว์

ข. การลักทรัพย์

ค. การเสพกาม

ง. การดื่มสุรา

เฉลยข้อ ค.

๒๗. การเจรจาให้ตลาดเคลื่อนไหวจากความจริง เรียกว่าอะไร ?

ก. อทินนาทาน

ข. อพรหมจรรย์

ค. มุสาวาท

ง. สุราเมรัย

เฉลยข้อ ค.

๒๘. ข้อใด เป็นวัตถุประสงค์ของการบัญญัติอุโบสถศีลข้อที่ ๔ ?

ก. ให้ชยัน

ข. ให้ประหยัด

ค. ให้ชื่อเสียง

ง. ให้อดทน

เฉลยข้อ ค.

๒๙. การแสดงความเท็จให้คนอื่นเข้าใจผิด ทำได้ทางใดบ้าง ?

ก. กาย วาจา

ข. กาย ใจ

ค. วาจา ใจ

ง. กาย วาจา ใจ

เฉลยข้อ ก.

๓๐. ข้อใด เป็นเหตุให้อุโบสถศีลข้อที่ ๔ ขาดโดยสมบูรณ์ ?

ก. ลัทธิมีชีวิต

ข. พยายามลัก

ค. พยายามเสพ

ง. คนอื่นเข้าใจตามที่พูด

เฉลยข้อ ง.

๓๑. โทษของผู้ประพฤติดูโบสถศีลข้อที่ ๔ คือข้อใด ?

ก. อายุสั้น

ข. ล้มละลาย

ค. ก่อศัตรู

ง. ขาดความเชื่อถือ

เฉลยข้อ ง.

๓๒. อุโบสถศีลข้อใด ทำให้ผู้รักษามีสติสัมปชัญญะสมบูรณ์ ?

ก. ข้อ ๓

ข. ข้อ ๔

ค. ข้อ ๕

ง. ข้อ ๖

เฉลยข้อ ค.

๓๓. ข้อใด ไม่ใช่สิ่งเสพติดให้โทษในอุโบสถศีลข้อที่ ๕ ?

ก. กัญชา

ข. เฮโรอีน

ค. ยาบ้า

ง. ยานัตถ์

เฉลยข้อ ง.

๓๔. ข้อใด เป็นองค์ของอุโบสถศีลข้อที่ ๕ ?

ก. จิตคิดจะฆ่า

ข. จิตคิดจะลัก

ค. จิตคิดจะพูดให้ผิด

ง. จิตคิดจะดื่ม

เฉลยข้อ ง.

๓๕. ข้อใด เป็นโทษของการล่วงละเมิดอุโบสถศีลข้อที่ ๕ ?

ก. อายุสั้น

ข. ยากจน

ค. ก่อศัตรู

ง. เป็นบ้า

เฉลยข้อ ง.

๓๖. อานิสงส์ของผู้รักษากุโบสถศีลข้อที่ ๕ คือข้อใด ?

ก. มีทรัพย์มาก

ข. มีปัญญามาก

ค. จิตผ่องใส

ง. จิตไม่ฟุ้งซ่าน

เฉลยข้อ ข.

๓๗. การไม่บริโภคอาหารในเวลาวิกาล เป็นอุโบสถศีลข้อใด ?

ก. ข้อ ๒

ข. ข้อ ๔

ค. ข้อ ๖

ง. ข้อ ๘

เฉลยข้อ ค.

๓๘. คำว่า วิกาล ในอุโบสถศีล หมายถึงเวลาใด ?

ก. เช้า

ข. สาย

ค. ก่อนเที่ยง

ง. หลังเที่ยงถึงอรุณขึ้น

เฉลยข้อ ง.

๓๙. วิกาลโภชนา เวรมณี เว้นการบริโภคอาหารในเวลาวิกาล คือ เว้นทางใด ?

ก. กาย

ข. วาจา

ค. ใจ

ง. กาย วาจา ใจ

เฉลยข้อ ก.

๔๐. ข้อใด เป็นเหตุให้อุโบสถศีลข้อที่ ๖ ขาดโดยสมบูรณ์ ?

ก. เวลาวิกาล

ข. ของนั้นเป็นอาหาร

ค. พยายามกิน

ง. ของล่วงลำคอลลงไป

เฉลยข้อ ง.

๔๑. ข้อใด เป็นโทษของการล่วงละเมิดอุโบสถศีลข้อที่ ๖ ?

ก. เป็นบ้า

ข. ล้มละลาย

ค. หดหู่เข็ญซีมิ

ง. ติดความสบาย

เฉลยข้อ ค.

๔๒. อาณิสสฺสของผู้รักษาอุโบสถศีลข้อที่ ๖ คือข้อใด ?

ก. มีปัญญามาก

ข. บรรเทาความทุกข์

ค. จิตผ่องใส

ง. ชีวิตสมณะ

เฉลยข้อ ข.

๔๓. การประดับกายด้วยของหอม เป็นข้องดเว้นของผู้รักษาอุโบสถศีลข้อใด ?

ก. ข้อ ๑

ข. ข้อ ๓

ค. ข้อ ๕

ง. ข้อ ๗

เฉลยข้อ ง.

๔๔. การร้องรำทำเพลง เป็นข้องดเว้นของผู้รักษาอุโบสถศีลข้อใด ?

ก. ข้อ ๕

ข. ข้อ ๖

ค. ข้อ ๗

ง. ข้อ ๘

เฉลยข้อ ค.

๔๕. คำว่า หนักจะ ในอุโบสถศีลข้อที่ ๗ แปลว่าอะไร ?

ก. การฟ้อนรำ

ข. การขับร้อง

ค. ประโคมดนตรี

ง. ดูการละเล่น

เฉลยข้อ ก.

๔๖. อุโบสถศีลข้อที่ ๗ ผู้สมาทานรักษาต้องงดเว้นการกระทำใด?

ก. ดูการละเล่น

ข. ออกกำลังกาย

ค. ทานเนื้อสัตว์

ง. ห้ามพูดคุยกัน

เฉลยข้อ ก.

๔๗. คำว่า ข้ำศึกต่อพรหมจรรย์ ในอุโบสถศีลข้อที่ ๗ หมายถึงอะไร ?

ก. ฟ้อนรำ

ข. ขับร้อง

ค. ดัดสีตีเป่า

ง. ถูกทุกข้อ

เฉลยข้อ ง.

๔๘. อุโบสถศีลข้อที่ ๘ บัญญัติขึ้นเพื่อให้ผู้สมาทานรักษาดัดกังวลเรื่องใด ?

ก. การบริโภค

ข. การนั่งนอน

ค. การแต่งตัว

ง. การสนทนา

เฉลยข้อ ข.

๔๙. ที่นอนประเภทใด ทรงอนุญาตสำหรับผู้สมาทานรักษาอุโบสถศีลข้อที่ ๘ ?

ก. ที่นอนยัดนุ่น

ข. ที่นอนยัดสำลี

ค. ที่นอนวิจิตร

ง. ที่นอนยัดผ้า

เฉลยข้อ ง.

๕๐. ข้อใด เป็นเหตุให้อุโบสถศีลข้อที่ ๘ ขาดโดยสมบูรณ์ ?

ก. มีความยินดี

ข. สำเร็จการดู

ค. ตกแต่งเพื่อสวยงาม

ง. นั่งนอนลงไป

เฉลยข้อ ง.

เฉลยวิชาอุโบสถ (วินัย) ธรรมศึกษาชั้นโท

สอบในสนามหลวง

วันจันทร์ที่ ๒๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๙

๑. ง.	๑๑. ก.	๒๑. ข.	๓๑. ง.	๔๑. ค.
๒. ข.	๑๒. ค.	๒๒. ค.	๓๒. ค.	๔๒. ข.
๓. ข.	๑๓. ก.	๒๓. ก.	๓๓. ง.	๔๓. ง.
๔. ก.	๑๔. ง.	๒๔. ก.	๓๔. ง.	๔๔. ค.
๕. ข.	๑๕. ก.	๒๕. ง.	๓๕. ง.	๔๕. ก.
๖. ค.	๑๖. ข.	๒๖. ค.	๓๖. ข.	๔๖. ก.
๗. ค.	๑๗. ก.	๒๗. ค.	๓๗. ค.	๔๗. ง.
๘. ก.	๑๘. ข.	๒๘. ค.	๓๘. ง.	๔๘. ข.
๙. ง.	๑๙. ข.	๒๙. ก.	๓๙. ก.	๔๙. ง.
๑๐. ง.	๒๐. ก.	๓๐. ง.	๔๐. ง.	๕๐. ง.

ปัญหาวิชาการพระพุทธธรรม ธรรมศึกษาชั้นเอก

สอบในสนามหลวง

วันจันทร์ที่ ๒๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๙

โกสัชช ภัยโต ทิสฺวา

วิริยารมณฺญจ เขมโต

อารทฺฐวิริยา โทถ

เอสา พุทฺธานุสาสนี.

ท่านทั้งหลายจงเห็นความเกียจคร้านเป็นภัย และเห็นการปรารภความเพียรเป็น
ความปลอดภัย แล้วปรารภความเพียรเถิด นี่เป็นพุทธานุศาสนี.

(พุทฺธ)

พ. จริยา. ๓๓/๕๙๕.

แต่งอธิบายให้สมเหตุผล อ้างสุภาชิตอื่นมาประกอบด้วย ๓ ข้อ และบอกชื่อคัมภีร์ที่มาแห่งสุภาชิต
นั้นด้วย สุภาชิตที่อ้างมานั้นต้องเรียงเชื่อมความให้ติดต่อสมเรื่องกับกระผู้ตั้ง
ขึ้นนี้ กำหนดให้เขียนลงในใบตอบตั้งแต่ ๔ หน้า (เว้นบรรทัด) ขึ้นไป

ให้เวลา ๓ ชั่วโมง

ปัญหาและเฉลยวิชาธรรม ธรรมศึกษาชั้นเอก

สอบในสนามหลวง

วันจันทร์ที่ ๒๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๙

๑. ความหมายในเบญจขันธ์ เรียกว่าอะไร ?

ก. นิพพิทา

ข. วิราคะ

ค. วิมุตติ

ง. วิสุทธิ

เฉลยข้อ ก.

๒. คำว่า โลก โดยอ้อมได้แก่อะไร ?

ก. แผ่นดิน

ข. หมู่สัตว์

ค. จักรวาล

ง. อากาศ

เฉลยข้อ ข.

๓. คำว่า หมกอยู่ หมายถึงอาการเช่นใด ?

ก. เพลินสิ่งให้โทษ

ข. หลงสิ่งอาจให้โทษ

ค. ติดสิ่งล่อใจ

ง. ถูกทุกข้อ

เฉลยข้อ ง.

๔. ผู้ไม่ข้องอยู่ในโลก ย่อมได้รับสุขประเภทใด ?

ก. นิรามิสสุข

ข. กามสุข

ค. อามิสสุข

ง. กายิกสุข

เฉลยข้อ ก.

๕. พระพุทธเจ้าทรงเชิญชวนให้มาดูโลก เพื่อประโยชน์อะไร ?

ก. คลายเครียด

ข. คลายทุกข์

ค. ให้รู้ความจริง

ง. ให้เพลิดเพลิน

เฉลยข้อ ค.

๖. อะไรเรียกว่า มาร ?

ก. กิเลสสาม

ข. วัตถุสาม

ค. กามฉันท

ง. กามตัณหา

เฉลยข้อ ก.

๗. ปฏิบัติอย่างไร จึงจะพ้นจากปวงแห่งมาร ?

ก. สำรวมกาย

ข. สำรวมวาจา

ค. สำรวมจิต

ง. สำรวมในศีล

เฉลยข้อ ค.

๘. ความเห็นสังขารว่าเป็นทุกข์ จัดเป็นอะไร ?

ก. ปฏิปทาแห่งนิพพิทา

ข. วิราคะ

ค. วิมุตติ

ง. วิสุทธิ

เฉลยข้อ ก.

๙. ข้อใด เป็นสามัญญลักษณะของสังขาร ?

ก. ไม่เที่ยง

ข. เป็นทุกข์

ค. เป็นอนัตตา

ง. ถูกทุกข้อ

เฉลยข้อ ง.

๑๐. อะไรปิดบังไว้ จึงมองไม่เห็นอนิจจลักษณะ ?

ก. สันตติ

ข. อิริยาบถ

ค. ฆนัลัญญา

ง. อัตตา

เฉลยข้อ ก.

๑๑. ยืนนานๆ ปวดขาทนต์ไม่ไหว เป็นลักษณะใดของสังขาร ?

ก. อนิจจตา

ข. ทุกขตา

ค. อนัตตตา

ง. ถูกทุกข้อ

เฉลยข้อ ข.

๑๒. ปกิณณกทุกข์ หมายถึงข้อใด ?

ก. ความตาย

ข. ความโศก

ค. ความร้อน

ง. ความเจ็บปวด

เฉลยข้อ ข.

๑๓. พยัคฆ์ทุกข์ หมายถึงข้อใด ?

ก. ปวดศีรษะ

ข. ปวดบัสสาวะ

ค. ปวดอุจจาระ

ง. เศร้าใจ

เฉลยข้อ ก.

๑๔. ทุกข์ที่เกิดจากถูกจองจำ จัดเข้าในทุกข์ประเภทใด ?

ก. สภาวทุกข์

ข. ปกิณณกทุกข์

ค. นิพัตถทุกข์

ง. วิปากทุกข์

เฉลยข้อ ง.

๑๕. บุคคลไม่เห็นทุกขลักษณะ เพราะอะไรปิดบังไว้ ?

ก. สันตติ

ข. อริยาบถ

ค. ขนลัญญา

ง. โสมนัส

เฉลยข้อ ข.

๑๖. ข้อใด มีใช้สภาวะแห่งอนัตตตา ?

ก. ไม่อยู่ในอำนาจ

ข. หาเจ้าของมิได้

ค. เป็นสภาพสูญ

ง. ไม่เที่ยง

เฉลยข้อ ง.

๑๗. คำว่า อนัตตตา กล่าวมุ่งหมายถึงข้อใด ?

ก. ทุกข์ทั้งปวง

ข. สังขารทั้งปวง

ค. เวทนาทั้งปวง

ง. ธรรมทั้งปวง

เฉลยข้อ ง.

๑๘. คำใด มีใช้ไวพจน์ของวิราคะ ?

ก. ตัณห์หักขยะ

ข. นิโรธะ

ค. นิพพิทา

ง. นิพพาน

เฉลยข้อ ค.

๒๖. สัมมาสติ ในองค์มรรค จัดเข้าในวิสุทธิใด ?

ก. จิตตวิสุทธิ

ข. ทิฏฐิวิสุทธิ

ค. สीलวิสุทธิ

ง. กังขาวิตรณวิสุทธิ

เฉลยข้อ ก.

๒๗. สุขอื่นจากความสงบไม่มี หมายถึงความสงบทางใด ?

ก. ทางกาย

ข. ทางวาจา

ค. ทางใจ

ง. ทางกายวาจาใจ

เฉลยข้อ ง.

๒๘. ความสงบภายนอก หมายถึงอะไร ?

ก. กายสงบ

ข. ใจสงบ

ค. สังคมสงบ

ง. ประเทศชาติสงบ

เฉลยข้อ ก.

๒๙. บาลีว่า สหเพ ฐมา อนตตาทิ ยินย่นานิพพานเป็น... ?

ก. อัตตะ

ข. อนัตตะ

ค. ภาพภูมิ

ง. โลกสมมติ

เฉลยข้อ ข.

๓๐. คำว่า ดินน้ำไฟลม ไม่มีในอายตนะนั้น แสดงว่านิพพานมีใช้... ?

ก. รูปขันธ์

ข. นามขันธ์

ค. โลกทางโหราศาสตร์

ง. จักรวาล

เฉลยข้อ ก.

๓๑. การเวียนว่ายตายเกิด เรียกว่าอะไร ?

ก. สังสารวัฏ

ข. จุติ

ค. ภาพ

ง. ชาตะ

เฉลยข้อ ก.

๓๒. ขณะใกล้ตาย อะไรนำไปเกิดในสุคติ ?

ก. จิตผ่องใส

ข. กายสุจริต

ค. วจีสุจริต

ง. กุศลกรรม

เฉลยข้อ ก.

๓๓. ข้อใด ไม่จัดเข้าในทิวทูต ๕ ?

ก. เต็กแรกคอลลอด

ข. คนแก่

ค. คนเจ็บ

ง. สมณะ

เฉลยข้อ ง.

๓๔. ลัทธิจำพวกหนึ่งเกิดในอบาย มีปากเท่ารูเข็ม ตรงกับข้อใด ?

ก. ลัทธินรก

ข. ลัทธิดิรัจฉาน

ค. เปเรต

ง. อสุรกาย

เฉลยข้อ ค.

๓๕. ผู้ที่เกิดในกำเนิดใด จึงจะได้รับส่วนบุญที่ญาติอุทิศให้ ?

ก. นiryas

ข. ดิรัจฉานโยนิน

ค. เปเรตวิสัย

ง. อสุรกาย

เฉลยข้อ ค.

๓๖. คติเป็นที่ไปของคนทำความดี เรียกว่าอะไร ?

ก. สุกคติ

ข. ทุกคติ

ค. วิมาน

ง. ภพ

เฉลยข้อ ก.

๓๗. ท้าวลักกเวรราช ปกครองสวรรคตขึ้นไหน ?

ก. ดาวดึงส์

ข. ยามา

ค. ดุสิต

ง. นิมมานรดี

เฉลยข้อ ก.

๓๘. ทัฏฐธรรมเวทนียกรรม ให้ผลเมื่อใด ?

ก. ชาตินี้

ข.ชาติหน้า

ค. ชาติต่อไป

ง. ทุกชาติ

เฉลยข้อ ก.

๓๙. กรรมที่ให้ผลสำเร็จแล้วเรียกว่าอะไร ?

ก. ชนกกรรม

ข. อโหสิกรรม

ค. ครุกรรม

ง. พหุลกรรม

เฉลยข้อ ข.

๔๐. ชนกรกรรม ทำหน้าที่อะไร ?

ก. ให้ปฏิสนธิ

ข. ช่วยสนับสนุน

ค. คอยบีบคั้น

ง. เข้าไปตัดรอน

เฉลยข้อ ก.

๔๑. ครุกรรม ฝ่ายกุศลได้แก่ข้อใด ?

ก. คีล ๘

ข. มรรค ๘

ค. สมาบัติ ๘

ง. บุญกิริยาวัตถุ ๑๐

เฉลยข้อ ค.

๔๒. เมตตากัมมัฏฐาน เหมาะแก่คนเช่นไร ?

ก. มักโกรธ

ข. รักสวยรักงาม

ค. มักสงสัย

ง. มักง่วงนอน

เฉลยข้อ ก.

๔๓. จิตที่เป็นสมาธิ ตรงกับข้อใด ?

ก. มีอารมณ์เดียว

ข. ไม่มีความรู้สึก

ค. หมดกิลเลส

ง. มีความเห็นแจ่ม

เฉลยข้อ ก.

๔๔. ผู้เจริญกัมมัฏฐานไม่ได้ผลตามที่ต้องการ เพราะสาเหตุใด ?

ก. มีเรื่องกังวลใจ

ข. ไม่ถืออุตุงค์

ค. ไม่อยู่ป่าช้า

ง. เจ้าอารมณ์

เฉลยข้อ ก.

๔๕. เตโชภคิณ มีอะไรเป็นอารมณ์ ?

ก. ดิน

ข. น้ำ

ค. ลม

ง. ไฟ

เฉลยข้อ ง.

๔๖. การเจริญมรณัสสติ ให้นึกถึงเรื่องใด ?

ก. ความเกิด

ข. ความแก่

ค. ความเจ็บ

ง. ความตาย

เฉลยข้อ ง.

๔๗. บริการรวมว่า ขอสัต์ว์จ้งพ้้นจากทุกข์ เป็นการเจริญพรหมวิหารใด ?

ก. เมตตา

ข. กรุณา

ค. มุทิตา

ง. อุเบกขา

เฉลยข้อ ข.

๔๘. จุณเหี้ยวโกรรง่าย เป็นลักษณะของคนมีจริตใด ?

ก. ราคะจริต

ข. โทสะจริต

ค. โมหะจริต

ง. วิตกจริต

เฉลยข้อ ข.

๔๙. คนเจ้าระเบียบ รักส่วยร้งาม ตรงกับจริตใด ?

ก. ราคะจริต

ข. โทสะจริต

ค. โมหะจริต

ง. วิตกจริต

เฉลยข้อ ก.

๕๐. พุทธคุณบ่ทว่า ผู้ไถลจากกิเลส ตรงกับข้อใด ?

ก. อรห้

ข. สุกโต

ค. โลกวิฑู

ง. ภควา

เฉลยข้อ ก.

เจดีย์วิชาธรรม ธรรมศึกษาชั้นเอก
สอบในสนามหลวง
วันจันทร์ที่ ๒๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๙

๑. ก.	๑๑. ข.	๒๑. ก.	๓๑. ก.	๔๑. ค.
๒. ข.	๑๒. ข.	๒๒. ก.	๓๒. ก.	๔๒. ก.
๓. ง.	๑๓. ก.	๒๓. ค.	๓๓. ง.	๔๓. ก.
๔. ก.	๑๔. ง.	๒๔. ก.	๓๔. ค.	๔๔. ก.
๕. ค.	๑๕. ข.	๒๕. ค.	๓๕. ค.	๔๕. ง.
๖. ก.	๑๖. ง.	๒๖. ก.	๓๖. ก.	๔๖. ง.
๗. ค.	๑๗. ง.	๒๗. ง.	๓๗. ก.	๔๗. ข.
๘. ก.	๑๘. ค.	๒๘. ก.	๓๘. ก.	๔๘. ข.
๙. ง.	๑๙. ก.	๒๙. ข.	๓๙. ข.	๔๙. ก.
๑๐. ก.	๒๐. ค.	๓๐. ก.	๔๐. ก.	๕๐. ก.

ปัญหาและเฉลยวิชาพุทธานุพุทธประวัติ ธรรมศึกษาชั้นเอก

สอบในสนามหลวง

วันจันทร์ที่ ๒๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๔

๑. ชมพูทวีปหรือประเทศอินเดีย ตั้งอยู่ทางทิศใดของประเทศไทย?

ก. ทิศปัจฉิม

ข. ทิศพายัพ

ค. ทิศอาคเนย์

ง. ทิศบูรพา

เฉลยข้อ ข.

๒. ข้อใดแสดงถึงความมีมานะกล้าของชาวชมพูทวีป ?

ก. ตายแล้วสูญ

ข. ตายแล้วเกิด

ค. ถือขั้ววรรณะ

ง. นับถือพระพรหม

เฉลยข้อ ค.

๓. ก่อนจุติลงสู่พระครรภ์มารดา พระโพธิสัตว์ประทับอยู่สวรรค์ชั้นใด ?

ก. ดาวดึงส์

ข. ยามา

ค. ดุสิต

ง. นิมมานรดี

เฉลยข้อ ค.

๔. ในปฐมจมหาวีโลกนะ พระโพธิสัตว์จะตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้าเฉพาะในทวีปใด ?

ก. อมรโคยานทวีป

ข. อุตตรกुरुทวีป

ค. ปุพพิเทหทวีป

ง. ชมพูทวีป

เฉลยข้อ ง.

๕. หลังจากพระโพธิสัตว์ทรงพิจารณาปฐมจมหาวีโลกนะ เกิดโกลาหลอะไร ?

ก. พุทธโกลาหล

ข. กัปโกลาหล

ค. มงคลโกลาหล

ง. โมนะโยโกลาหล

เฉลยข้อ ก.

๖. กษัตริย์ต้นวงศ์ศากยะ มีพระนามว่าอะไร ?

ก. สีหหนุ

ข. โอกกการาช

ค. ชัยเสนะ

ง. อัญชนะ

เฉลยข้อ ข.

๗. ใครเป็นพระอัยยิกา (ปู่) ของเจ้าชายสิหัตถะ ?

ก. สีหหนุ

ข. โอกกการาช

ค. ชัยเสนะ

ง. อัญชนะ

เฉลยข้อ ก.

๘. พระมหามุรุษ ประสูติ ณ ที่ใด ?

ก. รีมแม่น้ำ

ข. ใต้ต้นโพธิ์

ค. พระราชวัง

ง. ใต้ต้นสาละ

เฉลยข้อ ง.

๙. พระมหามุรุษ ทรงประกอบด้วยมหาริสิลักษณะกี่ประการ ?

ก. ๒๕

ข. ๓๐

ค. ๓๒

ง. ๘๐

เฉลยข้อ ค.

๑๐. ใครแปลงอัสภิวาจาในคราวประสูติ ?

ก. สิหัตถกุมาร

ข. นันทกุมาร

ค. ราหุลกุมาร

ง. เทวทัตตกุมาร

เฉลยข้อ ก.

๑๑. ใครทำนายพระลักษณะของพระมหามุรุษเป็นคนแรก ?

ก. อุทกดาบส

ข. อาฬารดาบส

ค. อสิตดาบส

ง. กบิลดาบส

เฉลยข้อ ค.

๑๒. ใครทำนายลักษณะพระมหามุรุษว่ามีคติเพียงสถานเดียว ?

ก. รามพราหมณ์

ข. คุรพราหมณ์

ค. สยามพราหมณ์

ง. โภณฑัญญพราหมณ์

เฉลยข้อ ง.

๑๓. พระสิหัตถ์ถกumarประสูติได้กี่วัน พระมารดาทิวคงคต ?

ก. ๓ วัน

ข. ๕ วัน

ค. ๗ วัน

ง. ๙ วัน

เฉลยข้อ ค.

๑๔. เจ้าชายสิหัตถ์ตถะ สำเร็จปฐมฌานในคราวประกอบพิธีใด ?

ก. ขนานพระนาม

ข. ทำนายลักษณะ

ค. วัปปมงคล

ง. อภิเษกสมรส

เฉลยข้อ ค.

๑๕. เมื่อทรงทราบข่าวการประสูติของพระโอรส เจ้าชายสิหัตถ์ตถะทรงอุทานคำใด ?

ก. อโหสุโข

ข. ราหุลชาต

ค. อคุโคทมสมิ

ง. เซฎุโจทมสมิ

เฉลยข้อ ข.

๑๖. เจ้าชายสิหัตถ์ตถะทรงผนวชริมฝั่งแม่น้ำใด ?

ก. อโนมานที

ข. เนรัญชรา

ค. คงคา

ง. ยมนา

เฉลยข้อ ก.

๑๗. ใครนำอัฐฐบริขารมาถวายในวันเสด็จออกมหาภิเนษกรรม (ออกบวช) ?

ก. ฌฎิการพรหม

ข. สหัมบดีพรหม

ค. มหาพรหม

ง. พกาพรหม

เฉลยข้อ ก.

๑๘. เจ้าชายสิหัตถ์ตถะ ทรงผนวชด้วยวิธีใด ?

ก. รับสรณคมน์

ข. เอหิภิกขุ

ค. รับโอวาท

ง. **อธิษฐานเพศบรรพชิต**

เฉลยข้อ ง.

๑๙. การบำเพ็ญกุศลกริยาของพระมหาบุรุษในวันวาระที่ ๑ คือข้อใด ?

ก. อดพระกระยาหาร

ข. กลั่นลมหายใจ

ค. กตพระทนต์

ง. เดินลุยไฟ

เฉลยข้อ ค.

๒๐. การบำเพ็ญกุศลของพระมหามงกุฎในวาระที่ ๓ คือข้อใด ?

ก. อดพระกระยาหาร

ข. กลับล้มทวยใจ

ค. กอดพระทนต์

ง. เดินลุยไฟ

เฉลยข้อ ก.

๒๑. ใครอุปัฏฐากพระมหามงกุฎขณะทรงบำเพ็ญกุศล ?

ก. นายจันนะ

ข. **ปัญจวัคคีย์**

ค. พระอานนท์

ง. ชาวบ้านใกล้เคียง

เฉลยข้อ ข.

๒๒. ใครมาตีตีพิน ๓ ถาย ถวายให้พระมหามงกุฎต่บก้อนตรัสรู้ ?

ก. คนธรรพ์

ข. พระพรหม

ค. **พระอินทร์**

ง. วิษณุกรรมเทพบุตร

เฉลยข้อ ค.

๒๓. นางสุชาดานำข้าวมธุปายาสไปถวายพระโพธิสัตว์ เพราะเข้าใจว่าเป็นใคร ?

ก. เทวดา

ข. พระพรหม

ค. พระราชา

ง. ผู้วิเศษ

เฉลยข้อ ก.

๒๔. พระมหามงกุฎทรงบรรลุปุเพณิวาสนาสติปัญญาในยามใด ?

ก. **ปฐมยาม**

ข. มัชฌิมยาม

ค. ปัจฉิมยาม

ง. ถูกทุกข้อ

เฉลยข้อ ก.

๒๕. พระมหามงกุฎทรงบรรลุอัสวัคชญาณในยามใด ?

ก. ปฐมยาม

ข. มัชฌิมยาม

ค. **ปัจฉิมยาม**

ง. ถูกทุกข้อ

เฉลยข้อ ค.

๒๖. อัสวัคชญาณมีความหมายตรงกับข้อใด ?

ก. รู้ระลึกชาติได้

ข. รู้จุดอุบัติ

ค. แสดงฤทธิ์ได้

ง. **รู้ว่าสิ้นกิเลส**

เฉลยข้อ ง.

๒๗. พระพุทธเจ้าประทับนั่งพิจารณาธรรมใต้ต้นพระศรีมหาโพธิ์?

ก. อริยสัจ

ข. ปฏิจจสมุปบาท

ค. อภิธรรม

ง. สติปัฏฐาน๔

เฉลยข้อ ข.

๒๘. เทววาจิกอุบาทสผู้ยับยื้อพระพุทธและพระธรรมเป็นสรณะ คือใคร ?

ก. อนาถปิณฑิกะ

ข. บิดาพระยสะ

ค. โสตถิยพราหมณ์

ง. ตปัสสะภัลลิกะ

เฉลยข้อ ง.

๒๙. พระพุทธเจ้าทรงอาศัยพระคุณใด จึงแสดงธรรมโปรดเวไนยสัตว์ ?

ก. พระปัญญาคุณ

ข. พระบริสุทธิคุณ

ค. พระกรุณาคุณ

ง. ถูกทุกข้อ

เฉลยข้อ ค.

๓๐. หลังจากตรัสรู้แล้ว พระพุทธเจ้าทรงปรารภจะแสดงธรรมแก่ใครก่อน ?

ก. อาฬารดาบส

ข. ปัญจวัคคีย์

ค. พระเจ้าสุทโธทนะ

ง. พระเจ้าพิมพิสาร

เฉลยข้อ ก.

๓๑. พระธรรมเทศนาถันท์แรกที่ทรงแสดงโปรดปัญจวัคคีย์ ชื่อว่าอะไร ?

ก. ธัมมจักกัปปวัตตนสูตร

ข. อนัตตลักขณสูตร

ค. มงคลสูตร

ง. รตนสูตร

เฉลยข้อ ก.

๓๒. เมื่อพระพุทธองค์แสดงธรรมจักกัปปวัตตนสูตรจบ ใครได้ดวงตาเห็นธรรม ?

ก. พระอัญญาโกณฑัญญะ

ข. พระวัปปะ

ค. พระมหานามะ

ง. พระอัสสชิ

เฉลยข้อ ก.

๓๓. ยสกุลบบุตรพบพระพุทธเจ้าขณะทรงสำเร็จพระอิริยาบถใด?

ก. ประทับนั่ง

ข. ประทับยืน

ค. เสด็จจงกรม

ง. ทรงแสดงธรรม

เฉลยข้อ ค.

๓๔. ปฐมอุบาสกในพระพุทธศาสนา คือใคร ?

ก. ยสกุณฑลบุตร

ข. บิดายสกุณฑลบุตร

ค. ภัททวัคคีย์

ง. พระเจ้าพิมพิสาร

เฉลยข้อ ข.

๓๕. ปฐมอุบาสกในพระพุทธศาสนา คือใคร ?

ก. มารดา ยสกุณฑลบุตร

ข. นางวิสาขา

ค. พระนางเขมา

ง. พระนางมัลลิกา

เฉลยข้อ ก.

๓๖. พระอุลเวลกัสสปะ ไม่ยินดีการบูชาไฟ เพราะสาเหตุใด ?

ก. ถูกกรรมมา

ข. บริวารหนี

ค. ไม่ใช่ทางนิพพาน

ง. อาศรมถูกไฟไหม้

เฉลยข้อ ค.

๓๗. ข้อใด ไม่ใช่พระดำริของพระเจ้าพิมพิสารในการถวายพระราชอุทยานเวฬุวัน ?

ก. ไปมาสะดวก

ข. เป็นที่หลีกเลี่ยง

ค. มากด้วยหมู่คน

ง. เงียบสงบ

เฉลยข้อ ค.

๓๘. พระพุทธเจ้าทรงรับการถวายวัดแห่งแรกในพระพุทธศาสนา ณ เมืองใด ?

ก. กบิลพัสดุ์

ข. เทวทหะ

ค. สาวัตถิ

ง. ราชคฤห์

เฉลยข้อ ง.

๓๙. บีปผลิมาณพได้พบกับพระพุทธเจ้าที่ต้นไม้มือชื่อว่าอะไร ?

ก. อชปาลนิโครธ

ข. พทุพุตตนิโครธ

ค. ราชายตนะ

ง. มุจลินท์

เฉลยข้อ ข.

๔๐. พระพุทธเจ้าตรัสสอนพระภิกษุให้ถือพระมหา กัสสปะเป็นแบบอย่างเรื่องใด ?

ก. มักน้อยสันโดษ

ข. กตัญญู

ค. ใคร่ต่อการศึกษา

ง. ลำรวมอินทรีย์

เฉลยข้อ ก.

๔๑. ใครอยากให้พราหมณ์พาวรีได้ฟังธรรมของพระพุทธเจ้าเหมือนตนเองได้ฟัง ?

ก. ปิงคิยมานพ

ข. โมฆราชมานพ

ค. อุทยมานพ

ง. โปสาลมานพ

เฉลยข้อ ก.

๔๒. การอุปสมบทของราชพราหมณ์ ประสงค์ให้ใครเป็นใหญ่ในการบวชนั้น ?

ก. พระพุทธเจ้า

ข. พระธรรม

ค. พระสงฆ์

ง. บุคคล

เฉลยข้อ ค.

๔๓. ในคราวเสด็จกรุงกบิลพัสดุ์ พระประยูรญาตินิมนต์พระพุทธเจ้าประทับที่ใด ?

ก. เวฬุวัน

ข. ลัญจิวัน

ค. บุปผาราม

ง. นิโครธาราม

เฉลยข้อ ง.

๔๔. เจ้าชายอนุรุทธะเป็นพระโอรสร่วมพระมารดา กับเจ้าศากยะพระองค์ใด ?

ก. เจ้าชายกิมพิละ

ข. เจ้าชายอานนท์

ค. เจ้าชายเทวทัต

ง. เจ้าชายมหานามะ

เฉลยข้อ ง.

๔๕. เจ้าชายอนุรุทธะตรัสกับใครว่า การบวชของเราเนื่องด้วยการบวชของท่าน ?

ก. เจ้าชายภัททิยะ

ข. เจ้าชายอานนท์

ค. เจ้าชายภักคิ

ง. เจ้าชายกิมพิละ

เฉลยข้อ ก.

๔๖. เจ้าชายที่ออกบวชพร้อมกัน ๖ พระองค์ ใครไม่สำเร็จเป็นพระอริยบุคคล ?

ก. เจ้าชายอานนท์

ข. เจ้าชายอนุรุทธะ

ค. เจ้าชายภักคิ

ง. เจ้าชายเทวทัต

เฉลยข้อ ง.

๔๗. ธรรมวินัยที่เราแสดงและบัญญัติไว้จักเป็นคาสตาของเธอต้งหลายตรัสแก่ใคร?

ก. พระมหากัสสปะ

ข. พระอานนท์

ค. พระอนุรุทธะ

ง. พระอุบาลี

เฉลยข้อ ข.

๔๘. สถานที่ ๔ ตำบล ควรไปดูไปเห็นให้เกิดศรัทธาในพระพุทธเจ้า คือที่ใด ?

ก. สังขเนยยสถาน

ข. เทวสถาน

ค. ศาสนสถาน

ง. รมณียสถาน

เฉลยข้อ ก.

๔๙. ดอกไม้ชนิดใด เป็นนิมิตว่าพระพุทธเจ้าปรินิพพานแล้ว ?

ก. ดอกบัว

ข. ดอกสาละ

ค. ดอกโศก

ง. ดอกมณฑารพ

เฉลยข้อ ง.

๕๐. เดียรถีย์เข้ามาปลอมบวชในพระพุทธศาสนา เป็นเหตุทำสังคายนาครั้งที่ใด ?

ก. ครั้งที่ ๑

ข. ครั้งที่ ๒

ค. ครั้งที่ ๓

ง. ครั้งที่ ๔

เฉลยข้อ ค.

เฉลยวิชาพหุฐานพุทธประวัติ ธรรมศึกษาชั้นเอก

สอบในสนามหลวง

วันจันทร์ที่ ๒๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๙

๑. ข.	๑๑. ค.	๒๑. ข.	๓๑. ก.	๔๑. ก.
๒. ค.	๑๒. ง.	๒๒. ค.	๓๒. ก.	๔๒. ค.
๓. ค.	๑๓. ค.	๒๓. ก.	๓๓. ค.	๔๓. ง.
๔. ง.	๑๔. ค.	๒๔. ก.	๓๔. ข.	๔๔. ง.
๕. ก.	๑๕. ข.	๒๕. ค.	๓๕. ก.	๔๕. ก.
๖. ข.	๑๖. ก.	๒๖. ง.	๓๖. ค.	๔๖. ง.
๗. ก.	๑๗. ก.	๒๗. ข.	๓๗. ค.	๔๗. ข.
๘. ง.	๑๘. ง.	๒๘. ง.	๓๘. ง.	๔๘. ก.
๙. ค.	๑๙. ค.	๒๙. ค.	๓๙. ข.	๔๙. ง.
๑๐. ก.	๒๐. ก.	๓๐. ก.	๔๐. ก.	๕๐. ค.

ปัญหาและเฉลยวิชากรรมบถ (วินัย) ธรรมศึกษาชั้นเอก

สอบในสนามหลวง

วันจันทร์ที่ ๒๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๙

๑. ทางของการกระทำที่ประกอบด้วยเจตนา เรียกว่าอะไร ?

ก. กรรมบถ

ข. กรรมวิบาก

ค. กรรมลัทธิ

ง. กรรมลิขิต

เฉลยข้อ ก.

๒. พระพุทธศาสนาสอนให้เชื่อเรื่องใด ?

ก. ไสยศาสตร์

ข. ปาฏิหาริย์

ค. กรรม

ง. เทพเจ้า

เฉลยข้อ ค.

๓. สิ่งใดสำคัญที่สุดในการกระทำกรรม?

ก. เจตนา

ข. อารมณ์

ค. อวิชา

ง. สังขาร

เฉลยข้อ ก.

๔. กรรมที่ทำทางวาจา เรียกว่าอะไร ?

ก. กายกรรม

ข. วิจิตรกรรม

ค. มโนกรรม

ง. วิบากกรรม

เฉลยข้อ ข.

๕. กรรมเป็นทางไปสู่สุคติหรือทุคติ ตรงกับข้อใด ?

ก. กรรมเวร

ข. กรรมคติ

ค. กรรมนิमित

ง. กรรมบถ

เฉลยข้อ ง.

๖. การฆ่าสัตว์ตัดชีวิตเป็นกรรมประเภทใด ?

ก. กายกรรม

ข. วจีกรรม

ค. มโนกรรม

ง. ถูกทุกข้อ

เฉลยข้อ ก.

๗. ข้อใด ไม่เป็นอารมณ์แห่งปาณาติบาต ?

ก. เงิน

ข. นก

ค. ปลา

ง. ม้า

เฉลยข้อ ก.

๘. ข้อใด ไม่ใช่ใช้ภริยาที่ประพฤติก้าวล่วงต่อสัตว์มีชีวิต ?

ก. การฆ่า

ข. การทำร้ายร่างกาย

ค. การทรมาน

ง. การโจรกรรม

เฉลยข้อ ง.

๙. ข้อใด ไม่เป็นเหตุจูงใจให้ทำปาณาติบาต ?

ก. บัณฑิต

ข. บัณฑิต

ค. ปาณา

ง. ปราณี

เฉลยข้อ ง.

๑๐. จิตคิดจะฆ่า เป็นองค์แห่งอกุศลกรรมบถข้อใด ?

ก. ปาณาติบาต

ข. พยาบาท

ค. อทินนาทาน

ง. ผรุสวาจา

เฉลยข้อ ก.

๑๑. ฆ่าโดยอาการใดมีโทษมากที่สุด ?

ก. เพื่อป้องกันตัว

ข. ไตรตรองไว้ก่อน

ค. บันดาลโทษ

ง. ป้องกันโรค

เฉลยข้อ ข.

๑๒. ปาณาติบาตมีโทษมาก เพราะฆ่าสัตว์ชนิดใด ?

ก. ช้าง

ข. สุนัข

ค. แมว

ง. ลิง

เฉลยข้อ ก.

๑๓. ปาณาติบาตมีองค์กี่ประการ ?

ก. ๓ ประการ

ข. ๔ ประการ

ค. ๕ ประการ

ง. ๖ ประการ

เฉลยข้อ ค.

๑๔. คำว่า มือเปื้อนเลือด ตรงกับอภุศลกรรมบถข้อใด ?

ก. ปาณาติบาต

ข. อทินนาทาน

ค. กาเมสุมิจฉาจาร

ง. สัมผัสปลาปะ

เฉลยข้อ ก.

๑๕. ข้อใด เป็นปาณาติบาตที่เกิดขึ้นทางจิต ?

ก. ฆ่าตัวตาย

ข. สั่งให้ฆ่า

ค. จิตคิดจะฆ่า

ง. ลงมือฆ่า

เฉลยข้อ ข.

๑๖. ข้อใด ไม่ใช่ข้อองค์แห่งอทินนาทาน ?

ก. วัตถุมีเจ้าของ

ข. ของส่วนตัว

ค. รู้ว่ามีเจ้าของ

ง. จิตคิดจะลัก

เฉลยข้อ ข.

๑๗. ข้อใด เป็นผลกรรมเกิดจากการล่วงละเมิดอทินนาทาน ?

ก. สมบัติสูญหาย

ข. รายได้เพิ่มพูน

ค. ตระกูลมั่งคั่ง

ง. อายุยืนยืນ

เฉลยข้อ ก.

๑๘. ฆอราษฎร์บังหลวง เป็นการประพฤติกว้างอกุศลกรรมบถใด ?

ก. อทินนาทาน

ข. กาเมสุมิจฉาจาร

ค. พยาบาท

ง. มิฉฉาทิภูลูลิ

เฉลยข้อ ก.

๑๙. อหินนาทานที่เกิดขึ้นทางวิหวาร ตรงกับข้อใด ?

ก. จิตคิดจะลัก

ข. พยายามลัก

ค. ลักด้วยตนเอง

ง. สั่งให้คนอื่นลัก

เฉลยข้อ ง.

๒๐. อหินนาทานมีโทษมาก เพราะขโมยของประเภทใด ?

ก. ของประณีต

ข. ของล้ำค้ญ

ค. ของผู้มีคุณ

ง. ถูกทุกข้อ

เฉลยข้อ ง.

๒๑. องค์แห่งอหินนาทานข้อใดทำให้สำเร็จเป็นกรรมบถ ?

ก. ของมีเจ้าของ

ข. คิดจะลัก

ค. พยายามลัก

ง. ลักมาได้

เฉลยข้อ ง.

๒๒. อหินนาทานมีโทษมาก เพราะเจ้าของมีคุณหมาก ตรงกับข้อใด ?

ก. พ่อแม่

ข. เพื่อน

ค. พี่น้อง

ง. หลาน

เฉลยข้อ ก.

๒๓. รับสินบน เป็นการกระทำผิดอกุศลกรรมบถข้อใด ?

ก. ปาณาติบาต

ข. อหินนาทาน

ค. ฝรุสวาท

ง. บิสุณวาท

เฉลยข้อ ข.

๒๔. สิ่งของในข้อใด จัดเป็นวัตถุแห่งอหินนาทาน ?

ก. เจ้าของทึ่ง

ข. เจ้าของหวง

ค. เจ้าของให้

ง. เจ้าของแจก

เฉลยข้อ ข.

๒๕. กามสุมิฉฉาจาร เกิดขึ้นได้ทางใด ?

ก. ทางกาย

ข. ทางวาจา

ค. ทางใจ

ง. ถูกทุกข้อ

เฉลยข้อ ก.

๒๖. ความประพฤติผิดในกาม ตรงกับข้อใด ?

ก. ไม่เคารพพ่อแม่

ข. ไม่เชื่อผู้ใหญ่

ค. นอกใจคู่ครอง

ง. ไม่ทำตามกฎ

เฉลยข้อ ค.

๒๗. ข้อใด เป็นอารมณ์ของกาเมสุมิจฉาจาร ?

ก. บุรุษ

ข. สตรี

ค. ชากศัพ

ง. ถูกทุกข้อ

เฉลยข้อ ง.

๒๘. องค์แห่งกาเมสุมิจฉาจาร ตรงกับข้อใด ?

ก. จิตคิดจะฆ่า

ข. จิตคิดจะลัก

ค. จิตคิดจะเสพ

ง. จิตคิดจะพูด

เฉลยข้อ ค.

๒๙. ข้อใด เป็นผลกระทบเกิดจากการล่วงละเมิดกาเมสุมิจฉาจาร ?

ก. มีอายุสั้น

ข. ททรัพย์วิบัติ

ค. มีศัตรูรอบด้าน

ง. ถูกกล่าวดูถูกร้าย

เฉลยข้อ ค.

๓๐. การประพฤติอุกุศลกรรมบถเช่นไร เรียกว่า มุสาวาท ?

ก. พูดเท็จ

ข. พูดคำหยาบ

ค. พูดส่อเสียด

ง. พูดเพ้อเจ้อ

เฉลยข้อ ก.

๓๑. เจตนาบิดเบือนข่าวสารทำให้คนเข้าใจผิดเป็นวจีกรรมประเภทใด ?

ก. มุสาวาท

ข. ปิสุณวาจา

ค. ผรุสวาจา

ง. สัมผัสปลลาปะ

เฉลยข้อ ก.

๓๒. มุสาวาท เกิดขึ้นได้ทางใด ?

ก. กาย วาจา

ข. กาย ใจ

ค. วาจา ใจ

ง. กาย วาจา ใจ

เฉลยข้อ ก.

๓๓. ถ้อยคำใด จัดเป็นมุสาวาทในอนุสสุตกรรมบถ ?

ก. โวหาร

ข. ลำคัญผิด

ค. พลัง

ง. กลับคำ

เฉลยข้อ ง.

๓๔. องค์แห่งมุสาวาทที่ถึงความสำเร็จเป็นอนุสสุตกรรมบถ คือข้อใด ?

ก. เรื่องไม่จริง

ข. คิดจะพูดให้ผิด

ค. พยายามพูด

ง. เข้าใจเนื้อความนั้น

เฉลยข้อ ง.

๓๕. ข้อใด เป็นผลกรรมเกิดจากการล่วงละเมิดมุสาวาท ?

ก. มีอายุสั้น

ข. ทรมานวิบัติ

ค. มีศัตรูรอบด้าน

ง. ถูกกล่าวดูใส่ร้าย

เฉลยข้อ ง.

๓๖. กล่าวให้ร้ายป้ายสีฝ่ายตรงข้าม เพื่อให้เขาเข้าใจตน จัดเป็นวจีกรรมใด ?

ก. พูดเท็จ

ข. พูดคำหยาบ

ค. พูดส่อเสียด

ง. พูดเพ้อเจ้อ

เฉลยข้อ ค.

๓๗. ปิสุณวาจา เป็นสาเหตุแห่งปัญหาสังคมด้านใด ?

ก. หย่าร้าง

ข. เห็นแก่ตัว

ค. โหดร้าย

ง. แดกแยก

เฉลยข้อ ง.

๓๘. องค์แห่งปิสุณวาจาที่ถึงความสำเร็จเป็นอนุสสุตกรรมบถ คือข้อใด ?

ก. ผู้ถูกทำลาย

ข. จิตคิดจะพูด

ค. พยายามพูด

ง. เข้าใจเนื้อความนั้น

เฉลยข้อ ง.

๓๙. ข้อใด เป็นผลกระทบเกิดจากการล่วงละเมิดปีสูณวจา ?

ก. คัดรูด้าน

ข. ถูกใส่ร้าย

ค. แตกจากมิตร

ง. ได้ฟังเสียงที่ไม่น่าพอใจ

เฉลยข้อ ค.

๔๐. การประพุดิอกุศลกรรมบถเช่นไร เรียกว่า ผรุสวจา ?

ก. พุดเท็จ

ข. พุดคำหยาบ

ค. พุดล้อเสียด

ง. พุดเพื่อเจ้า

เฉลยข้อ ข.

๔๑. ผรุสวจามีโทษมาก เพราะบุคคลที่ถูกกระทำมีลักษณะเช่นไร ?

ก. มีความรู้มาก

ข. มีเงินมาก

ค. มีอำนาจมาก

ง. มีคุณธรรมมาก

เฉลยข้อ ง.

๔๒. คำพุดที่เป็นผรุสวจา ผู้พุดมุ่งหวังเพื่ออะไร ?

ก. ประทุษร้าย

ข. หลอกหลวง

ค. ให้แตกแยก

ง. ให้เข้าใจผิด

เฉลยข้อ ก.

๔๓. ข้อใด เป็นองค์ของผรุสวจาที่ถึงความเป็นกรรมบถ ?

ก. มีคนถูกด่า

ข. มีจิตโกรธ

ค. ด่าต่อหน้า

ง. ด่าลับหลัง

เฉลยข้อ ก.

๔๔. การพุดเช่นไร เรียกว่า สัมผัปปลาปะ ?

ก. พุดเท็จ

ข. พุดล้อเสียด

ค. พุดคำหยาบ

ง. พุดเพื่อเจ้า

เฉลยข้อ ง.

๔๕. ข้อใด ไม่จัดเป็นสัมผัปปลาปะ ?

ก. พังเทศน์

ข. พังเพลง

ค. ร้องเพลง

ง. เต็มหน้า

เฉลยข้อ ก.

๔๖. ข้อใด หมายถึงการเพ่งเล็งอยากได้ทรัพย์สินของผู้อื่นมาเป็นของตน ?

ก. อหิซฆา

ข. อภิซฆา

ค. มิจฉาทิฎฐิ

ง. พยาบาท

เฉลยข้อ ข.

๔๗. คิดจะให้ผู้อื่นประสบความพินาศ ตรงกับข้อใด ?

ก. อภิซฆา

ข. อหิซฆา

ค. พยาบาท

ง. อพยาบาท

เฉลยข้อ ค.

๔๘. การประพฤติอย่างไร ที่ชื่อว่า เวย่อมระงับด้วยการไม่จองเวร ?

ก. ไม่ปองร้าย

ข. คิดปองร้าย

ค. เห็นผิด

ง. เห็นชอบ

เฉลยข้อ ก.

๔๙. ความเห็นใด ปฏิเสธกรรมและผลของกรรม ?

ก. สัมมาทิฎฐิ

ข. มิจฉาทิฎฐิ

ค. ลักกายทิฎฐิ

ง. สัสสตทิฎฐิ

เฉลยข้อ ข.

๕๐. ข้อใด เป็นมโนกรรมฝ่ายกุศล ?

ก. เห็นชอบ

ข. เห็นผิด

ค. คิดละเมิบ

ง. คิดปองร้าย

เฉลยข้อ ก.

เฉลยวิชากรรมบถ (วินัย) ธรรมศึกษาชั้นเอก

สอบในสนามหลวง

วันจันทร์ที่ ๒๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๙

๑. ก.	๑๑. ข.	๒๑. ง.	๓๑. ก.	๔๑. ง.
๒. ค.	๑๒. ก.	๒๒. ก.	๓๒. ก.	๔๒. ก.
๓. ก.	๑๓. ค.	๒๓. ข.	๓๓. ง.	๔๓. ก.
๔. ข.	๑๔. ก.	๒๔. ข.	๓๔. ง.	๔๔. ง.
๕. ง.	๑๕. ข.	๒๕. ก.	๓๕. ง.	๔๕. ก.
๖. ก.	๑๖. ข.	๒๖. ค.	๓๖. ค.	๔๖. ข.
๗. ก.	๑๗. ก.	๒๗. ง.	๓๗. ง.	๔๗. ค.
๘. ง.	๑๘. ก.	๒๘. ค.	๓๘. ง.	๔๘. ก.
๙. ง.	๑๙. ง.	๒๙. ค.	๓๙. ค.	๔๙. ข.
๑๐. ก.	๒๐. ง.	๓๐. ก.	๔๐. ข.	๕๐. ก.

